

XXIV ОБИКНОВЕНО НАРОДНО СЪБРАНИЕ

ПЪРВА РЕДОВНА СЕСИЯ

Стенографски дневникъ

НА

65. заседание

Четвъртъкъ, 2 мартъ 1939 г.

Открито въ 3 ч. 40 м.

Председателствували: председателъ Стойчо Мошановъ и подпредседателъ Георги Марковъ
Секретари: Асенъ Голевъ и Серафимъ Георгиевъ

СЪДЪРЖАНИЕ:

	Стр.		Стр.
Съобщения:		4. За извънбюджетенъ кредитъ отъ 25.000.000 л. за изплащане стойността на отчужденитъ полски и други недвижими имоти, принадлежащи на частни лица, за нуждитъ на държавното летище „София“, нахоящи се въ землището на Голъма София, край селата Враждебна и Слътина. (Второ четене)	1826
Отпуски	1807	Предложения:	
Запитване	1807	1. За освобождаване съ намалено мито машиннитъ инсталации на кланицата на Ямболската градска община. (Приемане)	1827
Питания	1807	2. За освобождаване безъ мито 11.000 кгр. ваксина за д.ужество „Соя“, въ София. (Приемане)	1828
Законопроектъ	1807	Говорилъ: Д. Кушевъ	1828
По дневния редъ:		3. За освобождаване безъ мито единъ котелъ за парното отопление на Италианската легация. (Приемане)	1829
Законопроекти:		4. За приемане чуждъ поданикъ на държавна служба по ведомството на Министерството на народното просвѣщение (Приемане)	1830
1. За данъчни облекчения. (Второ четене)	1807	Дневенъ редъ за следващото заседание	1830
2. За опрощаване на глоби, дькви и неиздължения по фискални и други закони. (Първо четене — продължение разискванията и приемане)			
Говорили:			
И. Бояджиевъ	1808		
П. Стояновъ	1812		
П. Забуновъ	1820		
А. Мумджиевъ	1824		
3. За измѣнение на чл. 64 отъ наредбата-законъ за пенситъ за инвалидность. (Второ четене)	1826		

Председателствувашъ Георги Марковъ: (Звъни) При-
сѣдствуватъ нужното число народни представители. Обя-
вявамъ заседанието за открито.

(Отсѣдствуватъ г-да народнитъ представители: Алексан-
дъръ Симовъ, х. Аташевъ Поповъ, Боянъ Абалджиевъ, Ва-
силъ Чобановъ, Вълъ Боневъ, Георги Лазаровъ, Георги
Чалбуровъ, Георги Петровъ, Деню Георгиевъ, Дойко Пет-
ковъ, Иванъ Сарафовъ, Иванъ Халаджевъ, Илия Славковъ,
Посифъ Робевъ, Михайлъ Михайловъ, д-ръ Найдень Най-
деновъ, Наню Пеневъ, д-ръ Никола Дуровъ, Никола Тър-
калановъ, Ради Найденовъ, Стефанъ Стателовъ и Христо
Гатевъ).

Имамъ да направя следнитъ съобщения.

Бюрото е разрешило отпускъ на следнитъ народни
представители:

на г-нъ Иванъ Калъчевъ — 1 день, за 7 мартъ;
на г-нъ Еню Поповъ — 1 день, за 1 мартъ;
на г-нъ Динко Тодоровъ — 1 день, за 7 мартъ;
на г-нъ Посифъ Робевъ — 1 день, за 1 мартъ;
на г-нъ Василъ Чобановъ — 1 день, за 2 мартъ;
на г-нъ д-ръ Никола Дуровъ — 1 день, за 2 мартъ;
на г-нъ Дойко Петковъ — 1 день, за 2 мартъ;
на г-нъ д-ръ Найдень Найденовъ — 1 день, за 2 мартъ;
на г-нъ Георги Петровъ — 1 день, за 2 мартъ;
на г-нъ Георги Лазаровъ — 1 день, за 2 мартъ;
на г-нъ Димитъръ Нейковъ — 1 день, за 1 мартъ;
на г-нъ Вълъ Боневъ — 1 день, за 2 мартъ;
на г-нъ Никола Търкалановъ — 3 дни, за 28 февру-
арий и за 1 и 2 мартъ и
на г-нъ Иванъ Златаровъ — 4 дни, за 7, 8, 9 и 10 мартъ.

Постѣпило е запитване отъ народния представителъ
г-нъ Григоръ Василевъ до г-нъ министъръ-председателя
и министъръ на външнитъ работи относно външната по-
литика на правителството и цензурата.

Това запитване ще се изпрати на г-нъ министъръ-
председателя и следъ това ще се опредѣли, кога ще бѣде
поставено на дневенъ редъ.

Отъ сѣщия народенъ представителъ е постѣпило пи-
тане до г-нъ председателя на Народното събрание, съ
което пита, мисли ли бюрото на Народното събрание да
вземе инициатива за чествуване 60-годишнината на тър-
новската конституция.

Г-нъ председателъ на Народното събрание ще отго-
вори на това питане въ първото следно заседание, когато
ще председателствува.

Отъ сѣщия народенъ представителъ е постѣпило пи-
тане до г-нъ министра на външнитъ работи върху забра-
ната на публичното събрание-отчетъ на сѣщия предъ со-
фийското гражданство.

Отъ г-нъ Григоръ Василевъ и още нѣкои народни
представители е постѣпило питане до г-да министръ на
вътрешнитъ работи и на земеделното върху глада въ
България.

Отъ сѣщия народенъ представителъ и още нѣкои на-
родни представители е постѣпило питане до г-нъ мини-
стра на вътрешнитъ работи относно противоконститу-
ционнитъ и конспиративни организации въ България.

Отъ сѣщия народенъ представителъ е постѣпило пи-
тане до г-нъ министра на финанситъ върху бюджетно-
проекта на Главната дирекция на строежитъ.

Всички тия питання ще се изпратятъ на г-да мини-
стритъ, за да отговорятъ.

Постѣпилъ е отъ Министерството на земеделното и дър-
жавнитъ имоти законопроектъ за измѣнение и допълне-
ние на членове 94 и 184 отъ закона за подобрене земе-
делското производство и опазване полскитъ имоти.

Пристѣпваме къмъ точка първа отъ дневния редъ:

ВТОРО ЧЕТЕНЕ ЗАКОНОПРОЕКТА ЗА ДАНЪЧНИ ОБЛЕКЧЕНИЯ

Моля г-нъ докладчика да докладва законопроекта.
Замѣстникъ-докладчикъ Спиро Станчевъ: (Чете)

„ЗАКОНЪ за данъчни облекчения

Параграфът единственъ. Безобложният данък по закона за данъка върху общия доход и по указъ № 79/1923 г., както и безобложният данък занятие по закона за данъка върху приходите от 1925 г. и измѣнената му констатиранъ съ актове, които сж били връжени следъ 1 януарий 1938 г. и до 30 септемврий 1938 г. включително, се събира безъ лихва за закъснение, ако бжде изплатенъ до 31 мартъ 1939 г. включително. Безобложният данък по горнитъ указъ и закони, констатиранъ съ актове, които сж били връжени следъ 1 октомврий 1938 г., се събира безъ лихва за закъснение, ако бжде изплатенъ въ шестмесеченъ срокъ отъ деня на връжване съставения актъ. Въ случай че решението на първоначалната или на контролната комисия бжде обжалвано и съ окончателното решение първоначално установеният данък бжде увеличенъ, разликата въ повече се плаща безъ лихва, ако бжде внесена въ шестмесеченъ срокъ отъ съобщаване окончателното решение.

Платеният следъ 30 декемврий 1938 г., съответно следъ сроковетъ въ предшествуващата алинея безобложненъ данък се събира съ 1% месечна лихва, считана отъ 1 януарий 1937 г.“

На осмия редъ датата 31 мартъ става 30 априлъ.

Председателствуващъ Георги Марковъ: По законопроекта за данъчни облекчения сж постъпили две предложения. Ще моля, обаче, г-да народните представители, които сж ги подписали, да се обадятъ, защото не се четатъ имената имъ.

Единото предложение е да се прибави забележка къмъ параграфъ единственъ съ следното съдържание: „Освобождаватъ се фондоветъ на кредитни, кооперативни и популярни банки отъ безобложненъ данък“.

Христо Мирски: То се предложи въ комисията, но не се прие.

Министъръ Добри Божиловъ: Това предложение бжде разгледано отъ комисията, но не се прие, понеже се измѣнява законътъ.

Председателствуващъ Георги Марковъ: Вториято и другото е такова.

Ще положа на гласуване най-напредъ законопроекта така, както е предложенъ отъ комисията.

Тия г-да народни представители, които приематъ законопроекта за данъчни облекчения така, както се докладва отъ г-нъ докладчика, моля, да вдигнатъ ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Минаваме на следващата точка отъ дневния редъ —

ВТОРО ЧЕТЕНЕ ЗАКОНОПРОЕКТА ЗА ИЗМѢНЕНИЕ НА ЧЛ. 64 ОТЪ НАРЕДБАТА-ЗАКОНЪ ЗА ПЕНСИИТЕ ЗА ИНВАЛИДНОСТЪ.

Министъръ Добри Божиловъ: Законопроектътъ бжде разгледанъ снощи отъ комисията и почти е готовъ. Има само нѣкои технически поправки. Затова моля да минемъ на следващите точки отъ дневния редъ, а когато законопроектътъ, както е приетъ отъ комисията, бжде донесенъ, ще минемъ на него.

Председателствуващъ Георги Марковъ: Които приематъ предложението на г-нъ министъра на финансите, да пререди въ дневния редъ, моля, да вдигнатъ ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Третата точка отъ дневния редъ е: второ четене законопроекта за извънбюджетенъ кредитъ отъ 25.000.000 л. за изплащане стойността на отчужденитъ полски и други недвижими имоти, принадлежащи на частни лица, за нуждитъ на държавното летище „София“, находящо се въ землището на Голѣма София, край селата Враждебна и Слатина.

Иванъ Петровъ: По този законопроектъ, въ връзка съ това, което говорихъ по него при първото четене, наравихъ въ комисията едно предложение, което бжде прието по принципъ. Понеже окончателната редакция на законопроекта още не сме дали, моля да се мине на друга точка отъ дневния редъ. Утре, другъ денъ ще можемъ да го разгледаме.

Министъръ Добри Божиловъ: Съгласенъ съмъ да минемъ къмъ законопроекта за фискалната амнистия.

Председателствуващъ Георги Марковъ: Г-нъ министърътъ на финансите е съгласенъ да минемъ къмъ точка четвърта отъ дневния редъ. Които приематъ това предложение, моля, да вдигнатъ ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Минаваме на точка четвърта:

ПЪРВО ЧЕТЕНЕ НА ЗАКОНОПРОЕКТА ЗА ОПРОЩА- ВАНЕ НА ГЛОБИ, ЛИХВИ И НЕИЗДЪЛЖЕНИЯ ПО ФИС- КАЛНИ И ДРУГИ ЗАКОНИ — ПРОДЪЛЖЕНИЕ РАЗИ- СКВАНИЯТА.

Следващиятъ записанъ ораторъ е г-нъ Иванъ Бояджиевъ.

Имате думата, г-нъ Бояджиевъ.

Иванъ Бояджиевъ: (Отъ трибуната) Г-да народни представители! Преди всичко, ще ми позволите да направя единъ малък анализъ на заглавието, което се даде вчера на законопроекта, както отъ г-нъ министъра, тъй и отъ вестниците. Освенъ това, на четири мѣста въ мотивитъ къмъ законопроекта, който разискваме, се казва: „Фискална амнистия“. Така нарече вчера законопроекта и г-нъ министърътъ на финансите, така го нарекоха и ония, които говориха преди мене. Г-да народни представители! Азъ намирамъ, че не е правилно това наименование на законопроекта, който е сложенъ на разглеждане и по който по-късно ще направя нѣкои бележки.

Амнистията е единъ отъ най-висшите актове, които законодателната властъ проявява, за да ликвидира съ тъмнитъ петна на минали режими. Амнистията цели да ликвидира напълно съ експеситъ на миналото, а не да ликвидира само съ последиците на тия експеси. Тя ликвидира съ самитъ деяния, които сж станали причина да се получатъ тия експеси. И за да видите, че е правилно това, което азъ намирамъ, че трѣбва да се разбира подъ понятието амнистия, ще ви процитирамъ това, което пише г-нъ проф. Баламезовъ въ своята книга „Сравнително и българско конституционно право“. Въ частъ I на тази своя книга, на стр. 271, г-нъ проф. Баламезовъ казва така: (Чете) „Амнистията е правно срдство, чрезъ което се заличаватъ напълно или се премахватъ основно правнитъ последици на политическото престѣпление. Отъ това определение е ясно, че амнистия може да последва само съ законъ, тъй като се касае да се направи неприложимъ, и то съ обратна сила, единъ законъ, който би следвало да се приложи къмъ дадено престѣпно деяние; друго заключение — че се касае до политическо престѣпление“.

По-нататкъ. (Продължава да чете) „Целта на амнистията е политическа: успокояване следъ борба, когато е възтържествувалъ авторитетътъ на държавната властъ, безразлично кои физически лица сж били овластени като органи да извършатъ нейнитъ функции и кои сж овластени занапредъ“.

И заключава: „Правното действие на амнистията е много по-широко отъ това на помилването: тя освобождава отъ изтѣрпяване наказание или отъ неговото прилагане; тя възстановява политическиятъ и гражданскитъ права, ако сж били отнети за известно време по силата на присѣда; тя освобождава и отъ граждански искъ, ако таквъ е билъ присѣденъ, но само ако въ закона за амнистията това е предвидено изрично.“

Г-да народни представители! Е ли внесениятъ законопроектъ отъ естеството на тази дефиниция, която дава г-нъ проф. Баламезовъ? Азъ намирамъ, че не е. Престѣпнитъ състави по съответнитъ закони, които този законопроектъ засѣга и които, както вчера г-нъ министърътъ съобщи, сж 75—80 закони, продължаватъ да носятъ своитъ санкции, които законитъ предвиждатъ. Провинилитъ се пакъ ще понесатъ наказанията, които законитъ определятъ. А и самитъ престѣпни деяния също не се ликвидиратъ. Нѣщо повече, съ законопроекта, който днесъ тукъ ни се предлага, не се ликвидира напълно даже съ последиците. Виждате, амнистията ликвидира съ самитъ престѣпни деяния, а ние не ликвидираме даже съ последиците. Казаното е въ проекта: ликвидира се съ глоби до 10.000 л.; надъ 10.000 л. се опрощава 60%, а 40% пакъ остава да се плаща. Следователно, тукъ нѣмаме амнистия, защото самата последица остава. И много правилно тия, които сж съставили този законопроектъ, сж турили заглавие: „Законъ за опрощаване на глоби, лихви“ и т. н. Би трѣбвало да се нарича законъ за опрощаване, а не за амнистия. Значи, въпросътъ за амнистията стои откритъ и трѣбва да се сложи и разреши. Съ този законопроектъ не се ликвидира съ престѣпнитъ деяния за минало време.

Г-да народни представители! За да си обяснимъ нѣкои отъ положенията на този законопроектъ и за да изяснимъ

инието си върху съдържанието и същността на законопроекта, намирам, че не е безинтересно да разгледам причините, които са породили нуждата от този законопроект, а също и причините, които са довели да има толкова много глоби и толкова много глобени. Преди всичко, нека бъдем справедливи и да кажем добросъвестно, че доста от глобените са знаели, че вършат нарушения и въпреки това са ги извършили. Няма защо да казваме, че поради незнание са ги извършили. Тази категория глобени са две групи. Едната са типичните фискални мародери, онъзи, които вършат нарушения, за да печелят, които вършат нарушения, за да трупат богатства. Тъ, безспорно, трябва да понесат всичките наказания, които законът определя. Другата група нарушители от тия, които са знаели, че вършат нарушения и въпреки туй са ги вършили, това са нарушителите по нужда. Тия нарушители са няколко категории, които непременно трябва да получат облекчение. Такива са, напр., нарушителите по закона за горите. Особено в балканските и подбалканските места, на тамошните бедни хора, просто се налага да вършат нарушения, за да изхранят своите семейства и себе си. Нито тежките глоби, нито опрощаванията ще предотвратят тия нарушения. Пътят за тяхното премахване е съвсем друг — да дадем на туй население средства за препитание, начин да се изхраня.

Други нарушения от този вид са нарушенията по пасищата. Тия нарушения са особено характерни в началото на есенните дни, когато кметовете, по разни съображения, не събират комисията, която да определи от кога ще почне да се пасе добитъкът в стърнищата. И понеже фуражът, даже в ранната есен, е често лукс за нашия селянин, той се принуждава да пусне своя добитък в стърнищата, за да го изхрани. Това влече съответни наказания по закона за подобрене на земеделското производство и опазване полските имоти.

Друга една причина за многото глоби е непознаването на законите. Върно е, г-да юристите ще кажат: чл. 47 от наказателния закон гласи, че незнанието на законите не освобождава от отговорност. Може да е известно на всички това постановление, но аз ще си позволя да ви попитам: ние изобщо познаваме ли законите? Четох една статия по този въпрос за Северо-американските съединени щати, където всички са си има отделно законодателство. Само за да се прочетат законодателството на всички щати от един човек, било му необходимо да живее 1.500 г.! Горедолу същото може да се каже и за нас. Кон от вас знаят как може да се обжалва един акт по закона за риболов? Знаят го само адвокатите. Нашите селянини не може да знае, че трябва, още когато актът му бъде връчен, да направи съответното възражение, като посочи и доказателства. Защото, ако не направи това тогава, по-късно, при обжалване на постановлението, вече не може да посочи доказателства. И доказателствата, посочени само в апелативната жалба, не биват допускани от съда по формални съображения: Преди няколко дни един член на Върховния административен съд, наш магистрат, за когото се предполага, че познава всички закон, понеже принципът е *juris novit curia*, ми каза, че за да промутира един случай, трябва да употреби четири часа, при което установил, че едно малко законче само за един месец е получило три изменения. След това написал определението само за 15 минути. Щом е тъй, можем ли да искаме нашите селянини да познава законите?

Ето защо, налага се, г-нъ министърът на правосъдието, като има предвид тия съображения, да издаде един кодекс, да събере законите, та поне тия, които манипулират с тях, да ги знаят, за да не грещат те самите. И върно е, че като анализирате кои са глобени и техните интелектуални качества на хора, ще констатираме, че големото мнозинство от тях са прости хора, които, благодарение на тяхната наивност, са попаднали под ударите на закона. Ще употребя тривиалния израз: големите риби скъсват мрежите и избягват. Големите фискални мародери намират начин да избягнат ударите на закона. А знаете, че поради неспазване на формалности се трупат най-много глоби. Известно вие, че често пъти чиновниците съставят актове само по съмнение и казват: „После пред съда да се оправдаят“. Там е трагедията на тия, на които са наложени големи фискални глоби, че изобщо пред съда мъчно се оправдават, тъй като мъчно се опровергават актовете, макар съставени само по съмнение. Нашите прости човъци мъчно намират начин да ги опровергават, и глобите се натрупват, за да се получи този резултат, който г-нъ министърът на финансите вчера ни посочи.

Друго характерно нещо за планинските места са актовете за нарушение на закона за горите. На един човек, който е отскъль дърва, за да натовари едно магаре, му съставят акт за няколко кубика дърва, които магарето не може да вдигне. Но тъй като той е хванат, и горският трябва да оправдае изсечения материал из гората — нещо, което е извършено от други, които не са заловени — трупа се всичко на гърба на заловения той да носи отговорността. Не можейки да се оправдае и не можейки да плати глобата, той отива в затвора.

Друга причина за съставяне на актове е незнанието при манипулиране с новите култури в някои местности, където бяха въведени напоследък за увеличаване рентабилността на нашата земя. Това се отнася особено за тютюните. В някои източни области на Южна България бяха въведени наскоро сѐнето на тютюна. Понеже нашите хора не знаяха да манипулират правилно с тютюна, главно при каква атмосфера той трябва да се суши, то сушеното не е ставало равномерно, и при манипулирането с номунето, не може да се получи 2% разлика, както определя самият закон, а се получава повече. Разликата се пише като контрабанда, без да се четат низите, и се съставят актове за контрабандиран тютюн I качество, без да е бил контрабандиран какъвто и да е тютюн.

В настоящия законопроект ще забележите един абсурд: докато, според чл. 7 от законопроекта, на тютюноотговорците се опрощава всичко, на тютюнопроизводителите се опрощава само известен процент. Не мога да разбера, защо се прави разлика между тютюноотговорци и тютюнопроизводители. Или на едините, и на другите ще трябва да опростим всички тежести, всички глоби, или на едините, и на другите ще опростим само известен процент. Не бива да се оставя впечатление, че се разделя населението на съсловия и класи, като законопроектът облагодетелствува един, а други отечават.

Г-да народни представители! Вчера г-нъ министърът на финансите съобщи, че 1.700.000.000 л. са глобите, които днес са сложени пред вас за разглеждане и опрощаване, и че около 1 милион хора са глобени. Тоя факт не вървам да не прави впечатление на всички ви. Това значи, че 1/4 от българското население е глобено. Ако ние не се отнесем с сериозно внимание към този факт и не опростим тия глоби, ще трябва да пратим всички тия хора в затворите. Но в такъв случай не само няма да имаме достатъчно затвори в България, но няма да намърим и достатъчно хора, които да пазят тия 1 милион граждани, които ще изпратим в затворите за фискални глоби.

На какво се дължи това натрупване на глоби? Една голяма причина за натрупването на глобите е тази, че те са големи. Азъ намирам, че с тия големи глоби, които се определят в законите, нито се допринася особена полза за фиска, нито достатъчно много се спашават хората. Известно е, особено на юристите, че през сръдните въкове, когато са бѐсли крадците, са изчезвали пари от джобове на хората, които са гледали обсемените. Значи, не са тежките наказания и глоби, които се принудят хората да не вършат престъпления. И самият фиска губи от това: първо, защото тези глоби не може да се получат, тъй като хората не могат да ги платят, и, второ, защото тези хора, като се изпратят в затворите, ще трябва да се издържат там от държавата.

Ще ви кажа един характерен случай, който сега напоследък констатирах в нашия град. Изпратили някого от глобените горски нарушители в затвора, и то точно срещу Коледа. Двама негови приятели изкарват неговата крапта да я продават на пазара. Питам ги: защо я продавате? Отговорът бѐше: „Защото децата на арестувания няма с какво да се нахранят“. Краптата се продава, и този човѐк, след като излѐзе от затвора, ще трябва да трѐгне да краде, защото няма да има конь, с който да работи и да изхранва своите деца. Това се дължи, както казах и в самото начало, на големите обediaване в нашите планински и подбалкански области.

Какво би трябвало да се направи? В законопроекта, който днес е сложен пред нас за разглеждане, се говори за несъстоятелност. Г-да народни представители! Това понятие стана напоследък доста популярно. Ние различаваме търговска и гражданска несъстоятелност. Тук законодателят не говори за търговска несъстоятелност, която ликвидира напълно с имота на длъжника, а за гражданска несъстоятелност. Азъ намирам, че не трябва да се остави на административните органи да опре-

дължат понятието гражданска несъстоятелност, а трябва ние да го определяме. Несъстоятелността е широко понятие. Ние трябва да определяме минимума от имот, който може да има несъстоятелният и който да не се отива за глоби към държавата или общината. Трябва да определяме и един минимален доход, над който да се преследват гражданите за глоби. Този въпрос аз съмтам, че би могъл да се разреши в комисията, като се определи понятието несъстоятелност и се обясни какво се разбира под него. Определено това понятие, по-лесно бихме могли да разрешим въпроса, който разглеждаме. Тогава глобите на всички, които са признати за несъстоятелни по този закон, автоматически трябва да се опростят, като се унищожат дълтата. На ония, на които не признаем несъстоятелност, да се направи съответно опрощаване, за да не се получи този абсурд, който на няколко пъти беше изтъкван пред Народното събрание: да бъдат опростени голъми глоби, за милиони, а за малки глоби стотици или хиляди хора да отиват в затворите.

Г-да народни представители! Вчера в една реплика с г-н министъра на финансите аз го помолих да се изясни, какъ разбира съдържанието на чл. 23 от законопроекта. Аз напovo го моля — понеже той вчера обеща да отговори на говорилите по този законопроект — да каже защо, като се споменават някои закони, напр. законът за тютюните, законът за акцизите, за храносицноса и пр., не се споменават и законът за подобрене на земеделското производство и опазване на полските имоти, законът за ограничаване на престъпленията против личната и обществена безопасност, законът за разтурване на партийно-политическите организации, законът за защита на държавата и др. Имаше един предварителен проект, който г-н министърът на финансите беше раздал и в който се казваше, че се опрощават изцяло глобите по закона за защита на държавата. Въ предварителния проект го имаше, днес в законопроекта го няма. Казва се: „То се подразбира“. Подразбира се, по — въвеждам г-н министърът да знае — съдилищата, когато тълкуват законите, особено когато се касае за опрощаване на глоби, тълкуват ги не разширително, а стриктно, ограничително, и ако не са обозначени в самия закон ония опрощавания, които искаме, съдилищата могат да не ги дават. Върно е — и така се тълкуват законите — че може да се поискат протоколите за заседанията на Народното събрание, в които е разглеждан законопроектът, и да се види дали се предвиждат и опрощаванията за които става спорът. Но защо се трябва да отправяме съдилищата към дневниците на Народното събрание, за да видят дали действително, когато е разглеждан законопроектът, е предвидено и опрощаване на глобите, които не са ясно посочени в законопроекта? Защо изрично да не посочим кои глоби се опрощават? Г-н министърът ще ми направи забележка, че се правят опрощавания по 75—80 закони и че ако споменем всички закони, ще изпълним няколко листа. Нищо от това, че ще се напишат няколко листа. Или пък, щом за това не се споменават всички закони, да не се споменават по-дребните и по-маловажните закони, а да споменем по-главните закони, по които действително са наложени голъми глоби. Да не се пише, както е направено в чл. 23, че се правят опрощавания по разни закони. Ако се отбележат всички закони, ще може да се изчерпи въпросът.

Димитър Търкаланов: Не само голъмите глоби, но и масовото глобяване е по тия закони.

Иван Бояджиев: Аз намирам, че след като се изброят по-важните закони, тогава може да се пише „и други“, за да не се изброят 75 закони.

Димитър Търкаланов: Съ тия закони са налагани глоби, които засягат народа масово.

Иван Бояджиев: Но когато са подробно изброени само някои закони, аз намирам, че трябва да се изброят и други важни закони, като законът за ограничаване на престъпленията и пр., законът за защита на държавата, законът за разтурване на политическите партии, изобщо онези политически закони, по които са наложени глоби в голъм размер.

Г-да народни представители! Минималната глоба по закона за защита на държавата е 10.000 л. Този размер е изключение в чл. 10. Понеже съдилищата поставяха глобите като наказание, то обикновено налагаха по 200—250 хиляди и до 500 хиляди лева глоба на човек, а има случаи, когато на 25 подсъдими е наложено да заплатят соли-

дарно глоба 1.635.000 л. Съ постановление на чл. 23, от законопроекта се опрощават 100% глоби до 5.000 л. От 5.000 л. нагоре до 200.000 л. се опрощават първите 5.000 л., а от остатъка се опрощават 60% при условие, че се платят останалите 40% до 1 ноември 1939 г. Какде е смисъла на това постановление? Както казах, има наложена глоба 1.635.000 л. Опрощават от нея 60%, но ако се платят останалите 40%! Това е просто смъшно постановление. От къде могат да се платят тѣзи пари? Тия хора, на които са наложени такива голъми глоби никога не могат да платят 40%, защото са бедни. Ако биха могли да платят, щѣха да платят, данъчните власти щѣха да съберат тия глоби. Недейте мисли, че бирниците-екзекутори са им близки, за да ги оставят на страна. Тук се поражда голъмият въпрос за всеопрощение, което Парламентът трябва да прояви.

Съществува един въпрос, който няма да говоря много добре за нас, за Парламента, който законодателствува, ако не го разрешим сега. На 16 юний 1937 г. по царска милост бѣха пуснати голъма група политически затворници. От 16 юний до днес тѣ са свободни. Днес тия бивши политически затворници ще трябва изново да ги върнем в затворите, понеже са осъдени на голъми глоби, които не са платили и не могат да платят. Съ това пада репутацията на Парламента. Царската милост ги пусна от затворите, а Парламентът ще ги затвори, без да са проявили нѣкаква политическа дейност, без да са извършили нѣкаква престъплене. Ето какво ще се направи, като се опрощават само глобите до 5.000 л., а не се опрощават 100% политическите глоби. Събирането на тия глоби досега се бавѣше, данъчните власти не действуваша било защото хората са подали молби до пролетарната комисија при Народното събрание за опрощаване, било защото се очакваше законът за опрощаването им. Сега, г-н министре, в чл. 27 от законопроекта се казва: (Чете) „Дадените влизането в сила на настоящия закон от дѣлните нареждания за временно спиране на принудителното изпълнение на постановленията, присъдити, изпълнителните листове и др. за данѣци, глоби, лихви, налози, акцизи, неиздѣлжения и други суми, които се засягат от облекченията, предвидени в този закон, се отменяват“. Значи, щом гласуваме този законопроект, всички изпълнителни действия, които са свършени, ще продължат, данъчните власти, които не действуваша срещу тия лица, ще се опитат да съберат глобите и, ако не ги съберат, глобените ще бъдат пратени в затворите. Ето каква дейност ще прояви Парламентът и по какъвъ начин ще отговори на царската милост за тия хора, които на 16 юний излязоха от затворите, ако приеме така законопр. кта. На тия хора, които са извършили политически престъпления, по този начин не трябва да се отговори от Парламента, а трябва да им се опростят напълно всички глоби. Г-н министре! Вие знаете какви са глобите. Аз ще Ви посоча имена.

Министър Добри Божилов: Не се засягат.

Иван Бояджиев: По изпълнителен лист № 183 от 1938 г. има да се събират 1.635.000 л. глоба и 525 л. съдебни разходи.

Министър Добри Божилов: Ще минат през Камарата.

Иван Бояджиев: Какъ ще минат? Тѣ са глоби, наложени за политически престъпления, и няма защо да се изоставят сега. Вие ги бѣхте предвидили в предварителния проект, който бѣше раздален за проучване. Нищо не струва да се предвидят и тукъ. Защо ще трябва по-късно да обременяваме Камарата изново съ този въпрос?

Нищо повече, трябва да се гласува законът за политическа амнистия. Трябва да се ликвидира съ този въпрос, като тия, които десетки години стоят в затворите, излязат от тѣх. Ако тѣ проявят нова дейност в бъдеще, която е забранена, законите са достатъчно силни, за да бъдат пратени в затвора.

Сложеният днес на разглеждане законопроектът съдържа редица несъобразности, които трябва да се поправят. Докато въ всички други текстове се говори за станали нарушения до 1 януарий 1939 г., въ чл. 8 дата не се предвижда. До коя дата ще се разбират опрощенията по чл. 8? Аз намирам, че тукъ, въ чл. 8, трябва да се сложи една дата.

Министър Добри Божилов: Един месец от конституирането. Нали обяснихъ вчера.

Иванъ Бояджиевъ: Може да се констатира допълнително. Тръбва да се определи точно.

Министъръ Добри Божиловъ: Казано е. Това е принципен въпросъ.

Иванъ Бояджиевъ: Г-да народни представители! Има и едно противоречие въ чл. 3. Второто изречение на този членъ гласи: „Принудителните действия, обаче, не се спиратъ“.

Министъръ Добри Божиловъ: Да, за прѣките данѣци.

Иванъ Бояджиевъ: Обаче, въ чл. 27 се казва, че се спира:

Министъръ Добри Божиловъ: Тамъ е за глобитѣ.

Иванъ Бояджиевъ: Ще трѣбва да се изясни това противоречиво съдържание на тия два члена.

Министъръ Добри Божиловъ: За глобитѣ се спира изпълнението, но за прѣките данѣци не се спира.

Иванъ Бояджиевъ: Това не се казва.

Министъръ Добри Божиловъ: Азъ си вземамъ бедежка и ще обясня.

Иванъ Бояджиевъ: Азъ затуй задавамъ тия въпроси, за да се обяснятъ, защото така, както сѫ написани тия два члена, има противоречие. Въ чл. 27 отъ законопроекта се казва, че нарежданията за временното спиране на принудителното изпълнение се отмѣняватъ. Г-да народни представители! Споредъ мене, изобщо не е имало спиране на принудителното изпълнение по глобитѣ. Азъ вече на два пѣти повдигахъ този въпросъ тукъ, въ пленума. Г-нъ министърътъ ми отговори, азъ заявихъ тогава, че не съмъ доволенъ отъ неговия отговоръ, и дадохъ нови питання, но и до днесъ не съмъ получилъ отговоръ.

Министъръ Добри Божиловъ: Прокуроритѣ не могатъ да ги пуснатъ.

Иванъ Бояджиевъ: Това не е отговоръ. Азъ не мога да разбера, въ България една властъ ли има, две, или три власти. Полицията не желае да се подчинява на министъра на финанситѣ!

Министъръ Добри Божиловъ: Г-нъ Бояджиевъ! Ако искате, да Ви отговоря.

Иванъ Бояджиевъ: Азъ ще Ви кажа конкретни случаи и тогава ще ми отговорите. Азъ въ питането си отъ 3 януарий 1939 г. попитахъ г-нъ министъра на финанситѣ: не намира ли, че е необходимо, докато бѣде внесенъ законопроектътъ за опрощаване на глобитѣ, да се даде една нова отсрочка за принудителното събиране на глобитѣ? Г-нъ министърътъ ми отговори: „Вие навѣрно не знаете, че азъ още на 2 януарий дадохъ такава нареждане“ значи, единъ денъ преди моето питане. Азъ провѣрихъ, но никакво нареждане не бѣше дадено. Азъ вѣрвамъ, че нареждането е изпратено, но писмото бавно се е движило! Азъ вѣрвамъ на г-нъ министъра. По-нататъкъ, азъ провѣрихъ за единъ кратъкъ срокъ, отъ 2 януарий до 26 януарий, че това нареждане на г-нъ министъра не е изпълнено. Знаете ли какво констатирахъ? Въ Софийския централенъ затворъ на 13 януарий; значи следъ като г-нъ министърътъ е далъ нареждането, е вкаралъ единъ човѣкъ за глоби. На 16 януарий сѫ вкарани двама души за глоби. Г-нъ министърътъ ми отговори на 20 януарий, че е далъ нареждането за спиране. Това бѣше съобщено въ вестниците. Три дни следъ неговото съобщение въ Софийския централенъ затворъ пакъ вкараха глобени хора. Въ Сливенския затворъ сѫ вкарани хора за фискални глоби на 3, на 4, на 5, на 16 и на 23 януарий — три дни следъ като г-нъ министърътъ ми отговори. Имамъ писмо и отъ Бургасъ. Тамъ сѫ изпратени глобени лица въ затвора на 12 януарий и на 22 януарий — два дни следъ като г-нъ министърътъ ми отговори.

Азъ не мога да разбера: пратени сѫ хора въ затвора, следъ като г-нъ министърътъ е далъ нареждане да се спратъ принудителните действия!

Нѣкой отъ лѣво: Никакво нареждане нѣма.

Иванъ Бояджиевъ: Това сѫ факти, които може да се провѣрятъ.

Министъръ Добри Божиловъ: Да ви отговоря, г-нъ Бояджиевъ, понеже правите въпросъ, че едва ли е дадено нареждане отъ министерството.

Иванъ Бояджиевъ: Не съмъ казалъ това нѣщо.

Министъръ Добри Божиловъ: Нѣкой се обадилъ, че не е дадено такава нареждане. Тръбва да ви кажа истината. Такова нареждане е дадено на 2 януарий, обаче много прокурори казаха: „Ние на такива административни нареждания сѫ телеграми до данѣчните началници не можемъ да се подчиняваме; дайте ни законъ или пъкъ оттеглете тия постановления, които сѫ изпратени, и тогава ще бъдемъ на чисто“. Правителството, чрезъ министъра на правосѣдието, който се солидаризира съ мнението на прокуроритѣ, нареди да не се пращатъ постановления-прикази отъ данѣчните началници до прокуроритѣ за задържане и изиска тия, които не сѫ изпълнени, да се върнатъ. Обаче въ закона за митницитѣ има постановления, че при съставянето на актъ за контрабанда, даже и когато се спре изпълнението, трѣбва да се представя гаранция за обезпечаване на глобата. Такива лица, които иматъ възможностъ да обезпечатъ глобата, а сѫ отказали да я обезпечатъ, сѫ задържани. Има три такива случая.

Петко Стояновъ: Какъ ще я обезпечатъ, когато тѣ нѣматъ въобще пари, и затова сѫ отишли въ затворитѣ!

Министъръ Добри Божиловъ: Въпросътъ се касае за обезпечение само. Че е имало по-рано изпратени постановления-прикази и прокуроритѣ сѫ ги привели въ изпълнение, това зная, обаче нѣмаше възможностъ прокуроритѣ да си промѣнятъ действията, защото, както ви казахъ, тѣ отговориха: „Нека mine законътъ, тогава ще се подчинимъ; дотогава, обаче, тия мѣрки, които сме взели, не можемъ да ги отмѣнимъ“.

Така стои въпросътъ. Нареждането е дадено до данѣчните началници, и помолихме прокуроритѣ за отлѣпнитѣ случаи, каквито Вие сочите тукъ, да почакаатъ, докато mine законътъ. Това е истината.

Иванъ Бояджиевъ: Въ Бургаския затворъ хората не сѫ задържани по нарушение на митнически закони; тѣ сѫ задържани по актове за глоби, съставени умъ отъ кметове. (Възражения отъ дѣсно и центъра)

Сирко Станчевъ: На законно основание. Като сѫ контрабандисти, разбира се!

Председателствуващъ Георги Марковъ: (Звъни)

Иванъ Бояджиевъ: Щомъ се много нервирате, азъ ще ви обясня. (Силни възражения отъ дѣсно и центъра)

Председателствуващъ Георги Марковъ: (Звъни)

Сирко Станчевъ: Какво искате Вие — г-да министритѣ да отмѣняватъ законитѣ ли?

Иванъ Бояджиевъ: Г-да народни представители! Азъ сега не правя питане, та, следъ като получа отговоръ отъ министъра, да нѣмамъ право да приказвамъ. Азъ имамъ думата да говоря по този законопроектъ, азъ се мотивирамъ и имамъ право да анализирамъ туй, което ми отговаря г-нъ министърътъ. Другъ бѣше въпросътъ, ако азъ имамъ думата само да развия своето питане, въ какъвто случай нѣмамъ правото да говоря следъ г-нъ министъра, както определя правилникътъ. Ето защо азъ не мога да разбера вашата срѣдна отъ кѣде иде. (Възражения отъ дѣсно и центъра)

Председателствуващъ Георги Марковъ: (Звъни)

Иванъ Бояджиевъ: Друга работа е, ако искате да ми попрѣчите да говоря.

Председателствуващъ Георги Марковъ: (Звъни) Въпросътъ е да бързате.

Димитъръ Търкалановъ: Значи, чинсницитѣ не се подчиняватъ на едно нареждане на Министерския съветъ — това е истината!

Сирко Станчевъ: Подчиняватъ се, но има законъ.

Димитъръ Търкалановъ: Тръбваше тогава да поискате отъ Народното събрание да гласува закона, и ние щѣхме

да го гласуваме по спешност. Така трѣбваше да стане, а не министритѣ да заповѣдватъ, а прокуроритѣ да не изпълняватъ.

Сирко Станчевъ: Министритѣ не могатъ да заповѣдватъ на прокуроритѣ.

Димитър Търкалановъ: Министритѣ ще искатъ отъ насъ пълномощие и ние ще го гласуваме веднага.

Сирко Станчевъ: Когато станешъ министъръ тогава!

Димитър Търкалановъ: Безспорно, че прокуроритѣ нѣма да изпълняватъ административни нареждания.

Нѣкой отъ дѣсно: Тогава защо правите въпросъ?

Сирко Станчевъ: Кажете това на Бояджиевъ.

Председателствуващъ Георги Марковъ: (Звъни)

Димитър Търкалановъ: Заблуждава се и се лъже, а хората лежатъ въ затвора.

Иванъ Бояджиевъ: Г-да народни представители! Азъ намирамъ, че най-правилно съ настоящия законопроектъ ще разрешимъ болниятъ въпросъ, които той повдига, като опразнимъ рафтоветъ на данъчните управления отъ мухъла, който днесъ тѣ иматъ. Защото каква полза ще се допринесе и съ намаляването на известни глоби, като останатъ пакъ всички фискални дѣла по рафтоветъ и не се ликвидира съ тѣхъ?

Председателствуващъ Георги Марковъ: (Звъни)

Иванъ Бояджиевъ: Азъ намирамъ, че следъ като опрощаваме глобитѣ по отдѣлнитѣ дѣла, би трѣбвало да се опростятъ и обезщетенията, които по тия дѣла сѣ опредѣлени за държавата и общинитѣ, защото голѣма частъ отъ обезщетенията не сѣ равносилни на щетитѣ, които нарушителътъ е извършилъ съ своитѣ деяния. Тия обезщетения сѣ отъ презумтивенъ и глобаленъ характеръ. Когато се опредѣля глобата, опредѣля се и едно равносилно на глобата обезщетение, както и обратно. Нѣщо повече: особено по закона за тютюна, съвсемъ не се взема предвидъ качеството на тютюна, когато се глобява. Всичката разлика въ нумунето се оценява като тютюнъ първо качество и глобата се опредѣля въ троенъ размѣръ. По този начинъ се опредѣля и бандеролното право. Явно е, че не с това щетага, която нарушителътъ е нанесалъ на държавното съкровище. Азъ намирамъ, че, опрощавайки глобата, ние трѣбва да опростимъ и обезщетенията.

Къмъ сѣшитѣ тия дѣла, има пристѣпени и сѣдебни разности. Тѣ сѣ по 31 л. на изпълнителенъ листъ. Ако опростимъ глобата и ако нѣма предвидено къмъ постановлението, или изпълнителното дѣло, обезщетение, оставатъ 31 л., за които ще трѣбва бирникътъ-екзекуторъ да ходи и да ги събира. Нека очистимъ тия дѣла, този мухълъ, като ликвидираме съ тѣзи 31 л. и останатъ само ония дѣла, отъ които действително може да се събере нѣщо.

Особено по акцизнитѣ листове ще трѣбва да се ликвидира както съ патентната стойностъ, тъй и съ бандеролното право и съ сѣдебнитѣ разности.

Нѣщо повече: обърнаха ми внимание въ нѣкои отъ нашитѣ села за глобата по ж. п. данѣкъ. Нашитѣ селяни иматъ държавнически усѣтъ. Тѣ чувствуватъ, че сѣ задължени къмъ държавата, която иска да ги свърже съ ж. п. линии, и казватъ: ние сме въ невъзможностъ да плащаме този ж. п. данѣкъ и глобитѣ по него, но сме готови да го отработимъ; нека ни се опредѣли време, кога да отработимъ този данѣкъ; така, както е опредѣленъ въ закона, ние не можемъ да го отработимъ и ще трѣбва или да го плащаме, или, ако не го плащаме, да търпимъ глоби. Трѣбва да имъ се опредѣли време, и тѣ сѣ готови да го отработятъ. По този начинъ ще се ликвидира и съ този въпросъ.

Г-да народни представители! Преди да завърша, искамъ да обърна вниманието на г-нъ министра на финанситѣ още на два члена. Въ чл. 21 отъ законопроекта се казва така: (Чете) „Опрощаватъ се глобитѣ по наказателнитѣ постановления, издадени, или които следва да се издадатъ отъ директора на Хранозноса“. И по-нататѣкъ се казва: „Когато тия глоби сѣ до 2.000 л., опрощаватъ се 100%, а

когато сѣ надъ 2.000 л., опрощава се съответенъ процентъ“. Тукъ се открива една възможностъ за раздѣляне гражданитѣ на наши и ваши. Азъ съвсемъ не искамъ да хвърлямъ калъ нито върху директора, нито върху ония лица, които сѣ натоварени съ съставянето на тия постановления за глоби, обаче питамъ: къде е гаранцията, че когато се съставятъ тия постановления, нѣма при служебнитѣ лица да отиватъ близки хора, които да имъ кажатъ: понеже законътъ опредѣля глобитѣ до 2.000 л. да се опрощаватъ 100%, и понеже ние имате дискреционната властъ да движите въ известна амплитуда размѣра на глобата, то за наши хора да туряте глоба до 2.000 л., а за чужди и неприятни — надъ 2.000 л.? Ще трѣбва да се даде по-точна дефиниция, за да нѣма игра съ закона и облагодетелствуване на нѣкои, а ощетяване на други.

Въ забележката на чл. 13 се употребява понятието „рецидивистъ“. Кои нарушители ще се считатъ за рецидивисти и кои ще се ползватъ отъ опрощаванията по този законъ? Дали „рецидивистъ“ ще се разбира така, както се разбира въ наказателния законъ?

Министъръ Добри Божиловъ: Както е въ закона.

Иванъ Бояджиевъ: Ако се разбира както е въ закона, ще трѣбва изрично да се каже въ законопроекта, за да го прилагатъ съдилищата. Ще се счита ли за рецидивистъ оня, комуто е съставенъ единъ актъ, влѣзълъ въ законна сила, и другъ актъ, още не влѣзълъ въ сила? Ще считатъ ли такъвъ човѣкъ за рецидивистъ и, следователно, нѣма да му опростите глобата? Ами че може по втория актъ, който още не е влѣзълъ въ сила, да бѣде оправданъ предъ съдъ. Ето защо, трѣбва да се каже въ забележката, че понятието рецидивистъ се разбира така, както се разбира въ наказателния законъ. Тогава нѣма да има мѣсто за игра и за шикани отъ тѣзи, които ще прилагатъ закона.

Тия бележки, които направихъ, азъ ще моля да се иматъ предъ видъ отъ комисията. Ако не бжга взети предъ видъ, азъ си запазвамъ правото при второто четене да ги направя отново. (Ржкоплѣскалия)

Председателствуващъ Георги Марковъ: Има думата народниятъ представителъ г-нъ Петко Стояновъ.

Петко Стояновъ: (Отъ трибуната) Г-да народни представители! Дългоочакваниятъ законопроектъ за опрощавания на глоби и данѣзи най-после е поставенъ предъ насъ. Министърътъ на финанситѣ вчера изложи основнитѣ принципи, които е вложилъ въ този законопроектъ. Решенията, които Народното сѣбрание, макаръ и инцидентно, но многократно вземаше по тия въпроси, които сѣ засегнати въ законопроекта, бѣха категорични. Тѣ имаха за целъ да поставятъ правителството, въ лицето на финансовия министъръ, въ точно и непоколебимо знание на едно обстоятелство, а именно, че неправдитѣ които приложението на финансовитѣ закони — толкова многобройни, толкова често измѣнявани и толкова непонятни въ много свои положения — сѣ създали, не могатъ повече да се понасятъ отъ населението: Отъ това гледище азъ искамъ да разгледамъ законопроекта.

Трѣбва да призная, че всички, които говориха вече, изтъкнаха много отъ онова, което трѣбва да бѣде казано по законопроекта, затова азъ ще се спра на ония въпроси, по които не е говорено, на ония въпроси, които, споредъ мене, сѣ главнитѣ.

Г-да народни представители! Достойнството на всѣки законъ е да бѣде той ясенъ, а непрѣмнното качество на всѣки финансовъ законъ е да бѣде не само ясенъ, но и безусловно справедливъ, категориченъ и точенъ, защото той има тази особеностъ, че възможностъ за тълкуване не дава. Когато финансовитѣ закони могатъ да допуснатъ тълкуване, тогава съдържанието имъ се разширява, при прилагането имъ могатъ да бждатъ вмъкнати подъ тѣхъ и ония случаи, които законопроектътъ не е ималъ предъ видъ и по тоя начинъ да се създаде неправда. Целта на всѣки финансовъ законъ е много проста и опредѣлена. Тя е, да създаде вземане, креанса на държавното съкровище и да осигури нейното реализиране, като същевременно щади човѣка-данѣкоплатецъ. Отъ това гледище азъ съмъ длъженъ да направя първата своя бележка: предложениятъ законопроектъ не е ясенъ. Той допуска поводи и основания за много тълкувания, има непѣлноти и, главното, има общи правила,

които не ще могат да се прилагат. И заради това съ единъ законъ за опрощаваня и за намаляване на глоби и данъци — какъвто именно законъ Народното събрание иска отъ правителството да внесе и се налага императивно отъ българския данъкоплатецъ, безъ огледъ на неговото състояние и занятие — съ единъ такъвъ законъ, казвамъ, въ който могат да иматъ място такива двусмислености и тълкувания, проблемата не може да бъде разрешена.

Проблемата е много голѣма, но е съвършено ясна. Изпадналъ въ невъзможност да плаща, българскиятъ данъкоплатецъ преди всичко е длъженъ да бъде пощаденъ отъ държавата. Тя е, първо, най-кулантниятъ неговъ контрагентъ по отношение вземанията и тя е длъжна да даде примѣръ на всички други негови контрагенти, които могат да му се изпръчатъ. И заради това ясността трѣбва да бъде непременното качество на закона и да бъде прокарана навсѣкжде въ неговитѣ постановления.

Ето защо, г-да, азъ ще разгледамъ следнитѣ нѣколко въпроси. Първиятъ въпросъ, на който искамъ да се спра, е: защо досегашнитѣ многобройни закони, както данъчни, така и за облекчения, които бѣха гласувани отъ предишнитѣ народни събрания за опрощаваня и амнистии, не дадоха резултатъ, и защо именно е поставена отново проблемата за разглеждане днесъ?

Вториятъ въпросъ, на който ще се спра, е: какво не обхваща законътъ, по което е потребно непременно да влѣзе въ неговото съдържание?

На трето място, азъ искамъ да се спра върху въпроса: тъй както е редактиранъ законътъ, нѣма ли той да има обратни послѣдствия и, вмѣсто опрощаваня, да създаде конфузия, евентуално да създаде една деморализация въ данъкоплатеца?

На четвърто място ще се спра на онова, което е излишно, което е вредно въ закона, но е вмѣнато въ него. И най-после ще разгледамъ ония постановления, които могат да дадатъ поводъ за заблуждение, и неправилно прилагане на закона въ неговия истински духъ и смисълъ.

Преди всичко, трѣбва да отбележа, що се отнася до първия въпросъ, че безспорната неплатежеспособностъ, въ която е изпадналъ българскиятъ данъкоплатецъ и която нѣма нужда да доказваме, затова, защото самъ г-нъ министърътъ започна вчерашното си изложение съ това признание, създава въ лицето на българския данъкоплатецъ единъ неустояващъ на задълженията си контрагентъ на държавното съкровище. Очевидно е, че отъ тукъ трѣбва да се теглятъ и заключенията. Ако съ досегашнитѣ закони за опрощаваня не сж постигнати задоволителни резултати, причинитѣ сж обективни. На първо място стои настѣпилата неплатежеспособностъ и безспорно голѣмитѣ и много данъци. Ето защо, задачата на законопроекта трѣбваше да бъде да се почне именно отъ тамъ, отъ този генераленъ фактъ: невъзможността на българския гражданинъ да плаща, на първо място, и на второ място, невъзможността му да плаща голѣмитѣ данъци, съ които е обремененъ. Това основно начало азъ не виждамъ въ законопроекта и съ това си обяснявамъ, както неговата казуистичностъ, така сжщо и неправилнитѣ формули и принципи, които сж влѣзли въ него.

На второ място, съкровището не може да има успѣхъ въ всичкитѣ данъчни закони, защото тѣ сж извънредно много и не сж известни на населението. Промѣнитѣ бѣха и сж извънредно чести, особено когато започнаха наредбитѣ закони, и много отъ тѣхъ сж непонятни и неизвестни. Когато има Народно събрание, е друго. Тогава се дебатиратъ, пресата оповестява, говори се, има народни представители, които отиватъ при избирателитѣ си, има власт, която сама чувствава необходимостта да обяснява. Но когато се законодателствува съ наредбитѣ закони, — азъ мога това да ви потвърдя безъ всѣкакво стѣснение — тогава ония юристи, ония стопановеди, които следятъ и сж длъжни да следятъ за всичко, което става въ страната, не сж въ състояние да ви кажатъ всичкитѣ промѣни, които сж станали въ нашето данъчно законодателство. Вслѣствие на това именно една неориентираностъ настѣпи въ страната и не се знае какво дължи всѣки единъ. Това нѣщо важи днесъ за всички насъ. Действително ние не знаемъ какви данъци всичко дължимъ, и г-нъ министърътъ не може да опровергае това. Ние не знаемъ, а и нито единъ отъ васъ, г-да, не знае точно какво всичко дължи на държавата. Само предъ тритѣ срока въ годината, на 25-то число отъ съответния месецъ,

човекъ може да направи справка предъ бирника и да види, пратено ли е нѣщо за събиране. Какво е това нѣщо и отъ къде иде, твърде често не е известно. То е заради туй, защото у насъ нѣма система. Ние днесъ не знаемъ и нѣмаме възможностъ да знаемъ какво дължимъ, защото нѣма система, не е наредено всѣки единъ да може да отиде и да узнае своевременно какво дължи за данъци, или да му бъде съобщено какво дължи. Това е абсолютно несвойствено на нашата система. Много закони, особено увеличаванията на данъцитѣ, непубликуването имъ и липсата на система за сътоводство, за водене на смѣтки, за партиди на всѣки единъ данъкоплатецъ, създаватъ усложнение, което въ никакъвъ случай не може да бъде свързано съ зла воля въ данъкоплатеца. Не е вѣрно, че той не желае да плаща. Заради това маса отъ глобитѣ за закъснени сж глоби, които не отговарятъ на готовността и достойнството на гражданина. При липса на система, ще има и повече грѣшки, ще има и повече случаи на глобявания. Това, обаче, не е вече лична вина на данъкоплатеца. Но финансовитѣ власти въ България не взематъ въ внимание този безусловно важенъ фактъ и по шаблона определятъ глоби и наказания до размѣри непоносими и прѣко конфискационни.

Ето защо, ако въ тая областъ има нѣщо, което у насъ липсва, то е, че нѣмаме една данъчна система, при която всѣки своевременно и точно да знае, кои сж генералнитѣ, главнитѣ данъци, кои сж допълнителнитѣ и, споредъ своето занятие и вида на доходитѣ си, да му бъде ясно онова, което главно дължи, и онова, което трѣбва допълнително по единъ или другъ данъкъ да даде. Въ това отношение ние сме въ една пълна анархия, защото имаме, както никъде другаде, допълнителни данъци, които сж много по-голѣми по своитѣ размѣри отъ главнитѣ данъци. И затова никой никога не е въ състояние да бъде държанъ отъ системата на данъцитѣ въ положение на бдителностъ и на постоянна отчетностъ спрямо държавното съкровище. Ето това е една отъ главнитѣ причини, споредъ мене, за несплащането на данъцитѣ.

Но азъ ще прибавя още две допълнителни причини: неправилнитѣ и неправомѣрнитѣ действия на органитѣ на финансовата власт. Г-да! Ние сме спорили съ сегашния министъръ на финанситѣ много пъти по този въпросъ а сжщо и съ неговия предшественикъ. Разбирамъ неговото законно желание да плаща на своитѣ подчинени, но сжщевременно азъ съмъ длъженъ да декларирамъ, че моата целъ не е била и никога нѣма да бъде да компроментирамъ органитѣ на властта, а особено тѣзи на финансовата власт. Но когато, г-да народни представители, фактитѣ говорятъ друго нѣщо, трѣбва да се взематъ съответнитѣ мѣрки.

Ще отречете ли вие, г-да народни представители, че когато настѣпятъ избори или стане нужда да се извършатъ известни прѣсии върху населението въ известни мѣстности или въ цѣлата страна, не сж фискалитѣ власти, горскитѣ власти, акцизнитѣ власти, които почватъ своя походъ да тормозятъ населението, и не се ли обяснява съ това оная грамадна маса отъ съставени актове, които сж просто безсмислени? Ще ви приведа единъ примѣръ.

Има съставени актове, г-да, въ Самоковското лесничество, съ които сж наложени глоби за отсѣчено дръвче 4 л., и въ полза на съкровището 4 л. — всичко 8 л. За 8 л. — отиване на стражарь, съставяне на актъ, разпитъ на свидетели, издаване на постановление, публикуване на това постановление, призоваване на страната и най-после отправяне на това постановление къмъ околийския сѣдия, за да го потвърди и т. н.! Огромни разходи. Защо? Нужно е, онзи, на когото е съставенъ актъ, да бъде поставенъ въ положение да се не забравя — което е необходимо вследствие на настѣпилитѣ събития.

Азъ ще приведа и други примѣри, които сж много много по-фрапантни. Въ данъчната система на г-нъ министра — впрочемъ, тя не е негова, тя е изобщо на министра на финанситѣ въ България — ние имаме единъ своеобразенъ институтъ: агентитѣ на финансовата власт сж направени заинтересовани въ „откриването“ на престѣпления, за което имъ се отдѣля известенъ процентъ отъ реализиранитѣ глоби. Г-да народни представители! Азъ съмъ ималъ случай и другъ пътъ да говоря за този институтъ. Той е крайно деморализирующъ. Той именно поставя населението въ положение да бъде голено и прѣследано; той кара органа на властта да прибѣгва къмъ неправомѣрни и незаконни действия.

Азъ не искамъ да привеждамъ случаи, когато има съгласие на органа на властта съ данъкоплатеца. Азъ имамъ случаи да констатирамъ това неедна, г-да народни представители! Не е нужно да се цитиратъ случаи; но азъ само ви обръщамъ вниманието на това. Данъкоплатецътъ правилно подава декларацията си за данъка. Тя обаче, се поставя, въ джоба на агента, а на данъкоплатеца се казва да подаде друга, по която именно се оперира и по-къто се определя, разбира се, много по-малък данък. А когато бива констатирано, че тукъ има извършено престъпление, излиза най-е първата, правилната и своевременно подадената декларация, по която, обаче, не е оперирано. А ако не се открие машиницията и изтече едногодишниятъ срокъ, влизатъ въ сила определенитъ по втората, по първата декларация данъци, като първата, истинската декларация, която се държи въ резерв, отива вече „по принадлежностъ“. Това съ случаи, г-да, не единични.

Азъ ще ви приведа случаи изъ нашето данъчно управление. Българското, въ което за това, че на г-нъ българскиятъ данъченъ началникъ се дава една пишуща машина отъ единъ концесионеръ отъ няколко данъкоплатци, данъцитъ имъ се определятъ въ съвършено малки размери: на единъ отъ тяхъ, на когото първоначално е билъ определенъ 8 хиляди лева данъкъ, се определя окончателенъ данъкъ 3 хиляди лева. Защо? Затова защото той плащъ електрическото осветление на данъчното управление. Има много случаи, въ които заинтересуваността, да кажемъ, не е толкова много явна, но такава може да се констатира въ много случаи при най-малкото желание да се отива на дълбочина въ този важенъ отдѣлъ отъ нашия общественъ и държавенъ животъ.

Най-после, има и друго нещо, което е важно за днешното състояние на невъзможностъ да бъдатъ събирани глобитъ. Г-да народни представители! Покрай това, че се определятъ данъцитъ въ голѣми размери, глобитъ, съ които си служи пишущиятъ законодателъ, особено глобитъ презъ периода, когато се издаваха наредби-законови, бѣха извънредно голѣми; туряха се глоби въ размеръ на стотици хиляди левове на хора, които не могатъ да си платятъ и най-обикновения данъкъ отъ няколко лева месечно. Голѣмитъ глоби съ грѣшка на нашето законодателство. Въ неопоситни размери, определени по законитъ, тѣ разрушаватъ всѣкаква идея, всѣкакво желание у глобения да се справи съ въпроса за глобата, да плати или да не плаща.

Ето тия основни дефекти на нашето законодателство, въ връзка съ настѣпната неплатежеспособностъ, определятъ днешното състояние. Задача на законодателя днесъ при единъ такъвъ законопроектъ, какъвто е настоящиятъ, е да създаде институти на опрощаването на всички тия въ огромни размери определени не само глоби, но и данъци, затова защото неплатежеспособността не визира само невъзможността да се платятъ само глобитъ, а визира и невъзможността да се платятъ голѣмитъ данъци. Безсмислеността на тия голѣми санкции съ глобитъ, г-да, се характеризира съ това положение, че затворътъ днесъ за много случаи е единствениятъ начинъ за издѣлжаване на голѣмитъ глоби.

Пита се: защо е всичко това и какъ може то да бъде върнато? Туй, което провежда тукъ г-нъ министърътъ, е право въ това отношение, че вие не можете да отгѣните съ административна наредба една вѣща въ законна сила присѣда, съ която е определена глоба и въ диспозитива на която присѣда допълнително се определя, че въ случай на несъстоятелностъ глобата се замѣни съ толкова дни затворъ. Ако искате отъ съдебната властъ, въ лицето на прокурора, да изпълни наредбата, ако съ окръжно му наредите това, той не само не може да го изпълни, но, ако щете, и лично да се явите предъ него, той пакъ не може да направи това. Ето къде е абсурдността на днешното положение.

Въ законопроекта, както ни е представенъ, има още няколко съществени дефекти. Между най-същевенитъ, на първо мѣсто, съ старитъ, невъзможно да бъдатъ платени данъци, така нареченитъ неюбори, за които законътъ, който сега разглеждаме, никакъ не говори. Неплатежеспособността, както казахъ, засѣга всѣкакъ видъ данъци, следователно — както новитъ, така и старитъ данъци. Защо у насъ имаме неплатени стари данъци?

Г-да! Въ други, чужди администрации тази особеностъ въ финансовия животъ липсва. Тамъ нѣма толкова неплатени стари данъци, и то въ такива голѣми размери. Вие чухте, че г-нъ министърътъ на финанситъ е ималъ лю-

безността да напечати таблица и да я даде само на общинитъ г-да народни представители, а на насъ, неприобщенитъ, не знаа защо, не бѣше дадена.

Министъръ Добри Божиловъ: Грѣшка. Дадени см и на васъ няколко екземпляра.

Петко Стояновъ: Може да е грѣшка, но азъ казвамъ, че е фактъ.

Председателствувашъ Георги Марковъ: Напечати се и се раздаде тази таблица.

Нѣкой отъ дѣно: Раздадена е.

Петко Стояновъ: Отъ тази таблица се вижда, че въ смислостъ ние имаме работа съ една много по-голяма проблема, не само съ глоби — ние имаме работа съ неплатени и невъзможно да бъдатъ платени стари данъци. Защо въ нашата практика имаме този феноменъ — неплатени стари данъци, а въ други страни, както казахъ, това явление е много рѣдко? Много просто, г-да! То е, първо, затова, защото данъцитъ у насъ не се определятъ правилно, споредъ положението на данъкоплатецитъ. Азъ имамъ случаи да кажа, че оскѣнитъ по данъцитъ см различни. Азъ имамъ също случаи да ви докажа, че при единъкътъ, въ единъ и същи размеръ реализиранъ доходъ отъ двама данъкоплатци, определенитъ данъкъ е различенъ, въ зависимостъ отъ това, кой го е определялъ и въ кое мѣсто живѣе данъкоплатецътъ. То е затова, защото у насъ липсва инструктивната деятелностъ на висшата финансова администрация, за да контролира и да насочва низшата при определянето на данъцитъ. Огромно количество български данъкоплатци не отиватъ къмъ висшата административна финансова инстанция и къмъ Върховния административенъ съдъ да търсятъ справедливостъ при определянето на данъка имъ. Тѣ см принудени да се задоволяватъ съ това, което първоначалната комисиия или данъчниятъ началникъ имъ е определилъ — особено при определянето на патентитъ, които сега определя данъчниятъ началникъ. Азъ приведохъ случая, какъ за една пишуща машина, или за едно заплата на електрическо осветление, данъчниятъ началникъ намалява данъцитъ, защото той има своеобразната свобода за това и законътъ му дава такова право. Нека се запомни, г-да: у насъ не плащатъ данъци данъкоплатецитъ затова, защото данъцитъ се определятъ върху платежеспособността на хората, върху това, което съставлява основата, обекта на данъка, и не така, както определя законътъ.

Освенъ това, службата по събирането на данъцитъ страда отъ единъ голѣмъ недостатъкъ. Тѣзи, които събиратъ данъцитъ, ги събиратъ за последната и предпоследната години — защото тѣзи данъци см събираеми — и съ огледъ на това, което см събрали, тѣ могатъ да пожелатъ своето повишение.

Закъснѣлиятъ, изостаналиятъ отъ по-раншни години данъкъ е несъбираемъ, защото настѣпватъ събития, които данъкоплатецътъ не може да предвиди и които му прѣчатъ въобще да се изхранва, а камо ли да плаща. Въ нашитъ мѣста имаме вече 5 години подъ редъ неурожай. И когато презъ 1936 и 1937 г. имаше нѣкакъвъ урожай, населението на първо мѣсто трѣбваше да плаща онова, което бѣше взело за изхранване; и резултатътъ бѣше, че вътрешната търговия не можа да се съживи, защото то нѣмаше съ какво да купува.

Така щото, трѣбва да се взематъ предвидъ и тѣзи обстоятелства: дали има урожай или има неурожай, дали данъкоплатецътъ е въ състояние да плаща или не е въ състояние да плаща. Това не е било вземано предвидъ и отъ тамъ имаме натрупване на тия стари данъци. Прочее, проблемата днесъ не е само да се опрощаватъ глобитъ за нарушение на фискалнитъ закони, но и да се намалятъ старитъ, неплатенитъ данъци, станали несъбираеми, повече или по-малко, вследствие на причинитъ, които изложихъ.

Азъ ще си позволя да ви приведа само единъ примеръ, за да видите доколко въ това отношение е действувало неправилно. Когато се говори за стари данъци, обаче, азъ трѣбва да се уговоря, за да бѣдемъ наясно съ г-нъ министъра; по членове 2 и 3 отъ законопроекта азъ ще си направя съответнитъ резерви. Има несъбрани данъци, които азъ искамъ да отгѣля, и моля народното представителство да вземе тѣя бележка въ предвидъ: да раздѣли несъбранитъ данъци отъ несъбираемитъ данъци. Несъбрани данъци, това см ония данъци, при които концесионерътъ между данъчния агентъ или събирачъ и данъчния дѣлжикъ е лице. Азъ питамъ и г-нъ министъра,

не му ли е известно, питамъ и васъ, не ви ли е известно, г-да народни представители, че има данъкоплатци, които сж плащали въ продължение на 20 години нищожни данъци, а въ единъ моментъ се оказва, че тѣ сж крупни влогопритежатели нѣкъде, или сж крупни акционери нѣкъде, или притежаватъ, или строятъ голѣми къщи? Исе питаме: съ какви пари? Тия данъкоплатци, които плащаха нищожни данъци въ продължение на 20 години, откъде вземаха пари, какъ се явиха тия суми у тѣхъ и какъ днесъ тѣ разполагатъ съ такива дворци?

Това сж финансовитѣ, фискалнитѣ мародьори, г-да, които корумпиратъ и които сж често въ съдружнически отношения съ агентитѣ на властта. Тия именно данъци сж несъбрани, но не сж несъбираеми, и отъ това г-нъ министърътъ трѣбва да си вземе бележка, за да намѣри мѣрката, мѣрилото, да отдѣли сухото отъ суровото, тоя, който не е платилъ, защото не може да плаща, отъ оня, който не е платилъ, но може да плаща, и който днесъ притежава дворци, притежава голѣми влогове, притежава голѣми пакети отъ акции въ акционерни дружества или нѣкъде другаде. Нима г-нъ министърътъ не знае, че едно голѣмо предприятие, което утре ще стане контрагентъ на държавата и ще му се плащатъ милиони въ продължение на 10 години, е показвало дефицити, а притежава огромнъ пакетъ отъ акции и купува всѣки денъ нови акции? Всичкитѣ баланси на това предприятие — говорая за Параходното дружество, г-да — бѣха дефицитерни. И когато вне искате да опрощавате и на това дружество, и на тия, които не сж плащали данъци, на тия финансови мародьори, ние, г-нъ министри на финанситѣ и г-да народни представители, трѣбва да се разберемъ.

Г-нъ министре! Липсва нѣщо въ законопроекта. Азъ не правя упрѣкъ на г-нъ министра, но искамъ да се коригира законопроектътъ, искамъ да изясня нѣща, които биятъ на очи, нѣща, които не може никой да отрича. Азъ ще ви приведа единъ примѣръ.

Говорихъ по-рано веднажъ, въ връзка съ бюджета, за данъцитѣ, за неправилнитѣ и голѣмитѣ оценки, които се правятъ. Азъ зная следния случай, преписката по който е въ прошектарната комисиия. Определенъ е данѣкъ върху наследство 25.932 л. за 26 декара завещана земя. На времето е направена много висока оценка. Днесъ, за да се събере тази сума, трѣбва да бѣдатъ продадени 26-тѣ декара, плюсъ къщата на този, който е наследилъ имота — не само наследството, което е получилъ, но и къщата, която той самичкъ е скѣталъ. Министерството на финанситѣ казва: „Ние сме на мнение да се опрости, да се намали тоя данѣкъ“ — обаче нищо не предприема.

Г-нъ министре! Това е общо явление. Дайте едно общо начало, дайте една директива да се оправятъ неправилнитѣ оценявания, защото това не е единиченъ случай. На 4 мартъ на тоя човѣкъ цѣлнятъ му имотъ е изложенъ на публична продажъ за тия пари, които той трѣбва да плати за данѣкъ наследство, който данѣкъ, повтарямъ, поглъща всичкото наследство и ще разсипе цѣлото му стопанство. Това не е единиченъ случай — казахъ, и ми навамя по-нататѣкъ.

Друга една непълнота на законопроекта е, че той засѣга само глобитѣ, а не засѣга всички ония вземания, които държавата и общината иматъ спрямо данѣкоплатеца, спрямо гражданина и които той днесъ не е въ състояние да плати.

За нарушения на наказателния законъ сж наложени обезщетения не въ полза на трети лица, а въ полза на държавното съкровище; наложени сж глоби, наложени сж възмездия, които днесъ за данѣкоплатеца иматъ значението на глоба, за него въ стопанско отношение тѣ сж равностойни на глоба или на данѣкъ, който му е определенъ да плати. Очевидно е, че гражданинъ, който не е платилъ глобата, не е платилъ стария си данѣкъ, той не може да плати и тѣзи обезщетения и граждански тежести, които сж му наложени съ присѣда.

Следователно, и въ това отношение законопроектътъ трѣбва да се допълни, да обхване и тѣзи случаи.

Ето другъ случай. Дадена е храна за изхранване. Първата и втората година урожакътъ не достига и получаватъ помощта не може, поради неурожай или пакости, причинени отъ стихии, да плати. Плащането е закѣснѣло. Тоя случай не е предвиденъ въ законопроекта. И оня, който е вземалъ 10 крина жито отъ държавата, за да нахрани себе си и децата си, да преживѣе, остава пакъ дължникъ по отношение на държавата и ще го екзекутиратъ веднага, защото екзекутивнитѣ действия не сж

спрѣни. Очевидно е, г-да народни представители, че въ случая имате явна, безспорна, доказана неплатежеспособностъ. Защо да не се предвиди и този случай въ законопроекта?

Този законопроектъ има значение на ликвидационенъ. Държавата трѣбва да бѣде кулантна и да даде примѣръ на частния кредиторъ. Идва и законопроектътъ за облекчение на дължницитѣ. Трѣбва да се внуши на частния кредиторъ, че и той трѣбва да бѣде кулантенъ. Държавата има всичкия интересъ и дългъ днесъ, при всички свои вземания да се постави въ положението на кулантенъ кредиторъ, да опрощава, да намалява.

Ще ви приведа примѣри, които иматъ връзка съ текста на законопроекта.

Г-да! Тѣзи, които сж внасяли контрабанда стоки, които сж декларирали фалшиво стоки, сжщо се засѣгатъ отъ законопроекта. А кои внасятъ днесъ стоки? Внасятъ ги голѣмитѣ търговци, не дребнитѣ земеделци. За тия голѣми търговци вне предвиждате въ законопроекта, ако имъ сж съставени актове за глоби до 200.000 л., като платятъ 40% да се очистятъ отъ цѣлата глоба; а този, който е гладувалъ, който е билъ унижаванъ, да отива да чака да му се даде една крина жито, за да изхрани децата си, него го нѣмате предвидъ. Очевидно, това е пропускъ.

Другъ примѣръ. Дължи се срещу дадено семе за посявъ, или дължатъ се неплатени такси за болниченъ или амбулаторенъ прегледъ. Струва ли да се спирамъ върху тѣзи случаи? Само ви ги напомнямъ. Има бедни хора, които сж отишли да се прегледатъ или лѣкуватъ въ болницата и не сж били освободени отъ плащането на такса, макаръ да сж били ноторно признати отъ общината за бедни, защото не сж представили съответнитѣ документи. Днесъ тѣзи хора сж изправени предъ екзекуция, трѣбва да плащатъ за себе си или за децата си за това, че сж лѣкувани въ болница или сж прегледвани въ амбулатория, или за това, че сж водили на прегледъ добитѣка си въ ветеринарната лѣчебница. Очевидно е, че всички тѣзи случаи трѣбва да бѣдатъ предвидени въ законопроекта.

Ще ви приведа още единъ случай, и ще приключа. Сигурно мнозина отъ народнитѣ представители ще изтъкнатъ въ комисиията още много случаи. Касае се за глобитѣ, наложени на горското население. Ако цѣкой, поради крайна нужда, е отсѣкълъ едно дърво за огрѣвъ, днесъ той ще бѣде заставенъ, като му се махне глобата, да плати обезщетение въ размѣръ на това, което струва отсѣчени материалъ. Въ такъвъ случай това, което се нарича законъ за опрощаване, за него нѣма да има абсолютно никакъвъ смисълъ и значение, защото неговата неплатежеспособностъ е доказана. Азъ притежавамъ единъ списѣкъ на такива лица, които нѣма да ви чета, за да не ви отнемамъ времето. Въ него сж изброени повече отъ 155 души, които сж глобени за отсѣчената маса и нагаварени съ плащането на такива такси, които тѣ въ никакъвъ случай не биха могли да платятъ. Законопроектътъ остава безъ значение, ако не засегне и тѣзи горски обезщетения.

Азъ считамъ, че е недостатѣкъ на законопроекта и това, че въ него не е предвидено опрощаване и на опнова, което се дължи на общинитѣ; и не само глобитѣ и данѣцитѣ, които е невъзможно да бѣдатъ платени, но и гражданскитѣ обезщетения, които се дължатъ на общинитѣ. Г-нъ министърътъ ще ми повѣрва, защото той има много повече сведения отъ мене, че за общински данѣци и такси се изнасятъ на публиченъ трѣгъ недвижими имоти на селяни и граждани. И ако става дори запечатване на колата, заради неплатена такса на общината, и хората не могатъ да си гледатъ работата, очевидно е, че тукъ проблемата е сжщо така налице, както и при държавнитѣ плащания. И ако начетитѣ, за които ще се спра по-после, на бирницитѣ и на кметовѣтѣ се иматъ предъ видъ — независимо отъ тѣхнитѣ размѣри — въ чл. 24 отъ законопроекта тогава, питамъ азъ: тѣзи нещастници селяни и граждани, които не сж имали възможностъ да платятъ данѣка за кучетата си, или за колата си, и на които сж запечатана колата и не могатъ да огидатъ да си гледатъ работата, не може ли да бѣдатъ включени въ законопроекта, не може ли и за тѣхъ да има опрощаване? Че какво значи начетъ? Това значи взети или опрощатени пари на общината, на държавата и други учреждения. А тукъ имате невъзможностъ на данѣкоплатеца да плати на общината. Кое е по-важно: да опростишъ на секретаръ бирника ли, който, напр., не си е гледалъ работата, който е нарушилъ закона за б. о. п. и затова е начетенъ, или на такъвъ данѣкоплатецъ, който, очевидно, е въ невъз-

можност да плати на общината? Защото толкова прости не сж нашитъ хора, г-да! Когато му се запечати колата, ако има възможност, той ще отиде да си плати, за да може да си гледа работата; нѣма да остави колата си, само за да бѣде нагледно доказано, че по отношение на него се прилага тероръ и припуда. Ето защо смѣтамъ, че трѣбва да се предвиди опрощаване и на глоби и данѣци, дължими на общинитѣ.

Като единъ отъ най-съществениѣ дефекти на законопроекта, азъ считамъ обстоятелството, че никѣде като конститутивенъ моментъ, опредѣлящъ възможността да се плаща или опрощава, не се взема предъ видъ материалното състояние на данѣкоплатеца. Само на едно мѣсто, въ алинея последна на чл. 4, е казано, че шомъ сж съставени актове за несъстоятелностъ, тогава се правятъ тия и тия улеснения. Но азъ питамъ г-нъ министра: защо не се предвижда опрощаване, когато има не състоятелностъ, а явна, доказана неплатежеспособностъ, бедностъ, установена съ свидетелство за бедностъ? Вие знаете, г-да народни представители, какъ е уредена тая материя днесъ. Знаете на какви условия трѣбва да отговаря единъ гражданинъ или единъ селанинъ, за да получи свидетелство за бедностъ. Е добре, като имате стриктно уредена тая материя, доказателствата сж налице, както и свидетелството за бедностъ, защо не предвиждате такива случаи въ законопроекта? Защо не предвидите всички ония случаи, когато има невъзможностъ за плащане поради лошо материално състояние, поради бедностъ?

Очевидно е, че трѣбва да се действа съвършено радикално. Какво ще вземете вие на оня, който има свидетелство за бедностъ? Той е признатъ за беденъ, а вие му оставяте да дължи още 50-60 хиляди лева? Вие го обръщате въ робъ, г-нъ министре, и оставяте положението, агентътъ да се нахвърли върху него и да му отнеме всичко онова, което ще изкара за прехраната на себе си и семейството си. Че той нѣма тогава да иска да работи, като знае, че това, което ще изкара отъ работата, ще му се вземе веднага. Тогава вие убивате въ него естествения инстинктъ да живѣе и да работи, вие го обръщате въ паразитъ и го принуждавате да отиде предъ вратитѣ на общинското управление и да чака подаяние. Това вие не бива да правите.

Христо Мирски: Или ще отиде въ затвора.

Петко Стояновъ: Елементарниятъ смисълъ на единъ законъ е именно това, да събуди у единъ почтенъ човѣкъ надеждата, вѣрбата, че законътъ ще се справи съ тоя кошмаръ, който му е дошелъ отъ акта, съставенъ му, право или криво, отъ нѣкой агентъ на администрацията.

Ето защо азъ считамъ, че тоя най-същественъ дефектъ на законопроекта на г-нъ министра на финанситѣ трѣбва да бѣде премахнатъ. Когато имаме доказана, призната бедностъ, тогава и старитѣ данѣци къмъ държавата, и старитѣ данѣци и други задължения къмъ общината трѣбва да бѣдатъ взети предъ видъ.

Искамъ да обърна вашето внимание върху другъ случай. Дължникъ на държавата, злоупотрѣбитѣ пари, лежалъ въ затвора, излежалъ наказанието си и пуснатъ на свобода — дължи, обаче, и обезщетение, трѣбва да върне злоупотрѣбенитѣ пари. Какво искате да направите отъ този човѣкъ? Да го върнете отново въ затвора? Той е лежалъ въ затвора, той е изтърпѣлъ наказанието си, свършено е. Ако той е ималъ имотъ, докато е лежалъ въ затвора, обезщетението щѣше да бѣде събрано, имотътъ му щѣше да бѣде изнесенъ на публиченъ търгъ. И ако, следъ като е лежалъ въ затвора и е излѣзълъ, е останалъ да дължи обезщетението, то е, защото не е притежавалъ никакъвъ имотъ. Отъ такъвъ човѣкъ да искате да ви плати, то е все едно да искате да ви плати онзи, за който е доказано, че се намира въ положение на бедностъ.

Какво искате отъ него? Държавата трѣбва да бѣде почитена къмъ своитѣ граждани. На такъвъ човѣкъ ти трѣбва да подаде рѣка. Вѣрно е, той е злоупотрѣбилъ, но той вече е изтърпѣлъ своето наказание. Като излѣзе отъ затвора, вие трѣбва да му дадете възможностъ да започне самъ да се прехранва. Вие трѣбва да му опростите това, което той не е могълъ да плати, това, което, като сте продали неговия имотъ, не сте могли да го съберете.

Но има, г-да, и една категория граждани, които дължатъ на държавата поради злоупотрѣбление, обаче, доказано е, че не притежаватъ имотъ и иматъ свидетелство за бедностъ. Полагамъ рѣка на такива хора, тѣ могатъ да станатъ редовни платещи. Отъ друга страна, и общината

ви дава достатъчно доказателства, че самостоятелно тѣ не могатъ да живѣятъ. На такъвъ човѣкъ трѣбва да се даде известна помощ, защото е доказано беденъ. Това сж една категория граждани, които трѣбва да шадите. Какво искате? Тѣ отново да почнатъ да крадатъ, за да влѣзатъ пакъ въ затвора или да убиватъ, за да бѣдатъ хранени тамъ? Очевидно, това единъ законодатель, единъ почтенъ човѣкъ не може и да го помисли даже. Така че на тази категория граждани държавата е длъжна да подаде рѣка и да ги избави отъ кошмара.

Г-да народни представители! Ида къмъ единъ въпросъ, който въ днешния моментъ е най-важенъ — до въпроса за политическитѣ престѣпници. Г-нъ министърътъ казва: „Разбира се, че тѣ влизатъ въ чл. 23 отъ законопроекта“. Предшествуващиятъ ораторъ, г-нъ Бояджиевъ, обясни, че трѣбва да се каже това изрично. — А, не, не може да се каже! — Трѣбва да се напише, ако имате тази мисълъ. Ако нѣмате тази мисълъ, ние настояваме да я възприемете и да я изложите ясно въ закона.

Г-да народни представители! Въпросътъ е много простъ и съвършено ясенъ. Ако между насъ има доверчиви комунисти, които днесъ тукъ защищаватъ държавата и даже ни поучаватъ въ политически държавенъ моралъ, азъ ги питамъ: какъ трѣбва да погледнемъ на всички онии, преимуществено млади хора, които, увлѣчени, отидоха въ затворитѣ, защото нарушиха страшни, жестокия законъ за защита на държавата? Ами азъ познавамъ, и вие познавате такива лица, които сж излѣзли вече отъ затвора. Това сж хора, които сж лежали доста дълго време. Днесъ убиецътъ въ България не лежи въ затвора повече отъ 5-8 години, а има хора, осѣдени по закона за защита на държавата, които сж лежали по 12 години.

Мато Матовъ: И по 15 години.

Петко Стояновъ: Правете си смѣтката. Това сж ужасни факти, които, въпрѣки всичко, трѣбва да бѣдатъ отчетени и трѣбва да имъ се даде истинската цена. На тѣзи хора държавата е длъжна да подаде рѣка, защото днесъ върху тѣхъ тежатъ огромни задължения и предъ тѣхъ е опасността да влѣзатъ евентуално отново въ затвора, за да се издѣлжатъ.

Политическата амнистия не може да бѣде ограничена само въ тѣзи рамки — опрощаване на глоби. Тя трѣбва да бѣде разширена, защото живѣемъ въ времена, когато се мѣнятъ сѣдбинитѣ на народитѣ и на държавитѣ. Почтенитѣ воли, които може би сж сгрѣшили въ единъ моментъ, сж нуждни на обществото и на държавата. (Ржкоплѣскания отъ лѣво) И ако тѣ сж изгърпѣли такива голѣми наказания и сж показали своята твърдостъ, и ако доверчиви тѣхни другари днесъ сж тукъ, между насъ, и ни държатъ поучения върху онова, което значи оздравяване и държавно поддържане, очевидно е, че политическата амнистия трѣбва да бѣде поставена на дневенъ редъ и на тѣзи хора трѣбва да бѣде простено. Съ това не искамъ да кажа, че трѣбва да се подаде рѣка на онѣзи, които сж се заклели да бѣдатъ и ще останатъ врагове на държавата и на земята си. Вие познавате монитѣ дѣла, за да не се съмнявате въ монитѣ убеждения. Трѣбва, обаче, да бѣде различенъ теренътъ и политическата амнистия трѣбва да бѣде поставена на дневенъ редъ, за да бѣдатъ стимулирани и обединени всички добри воли за България. Това за мене не е декламация, а е живо дѣло, което предлежи да се направи. (Ржкоплѣскания отъ лѣво)

Милавамъ къмъ третата група въпроси. Не би ли имать законопроектьтъ, така както е формулиранъ, обратно действие и да предизвика деморализация? Г-да народни представители! Ако има нѣкаква опасностъ отъ тѣзи закони за опрощаване и намаляване, които у насъ така често се явяватъ, тя е въ това, че се стимулира у лошия волята да не плаща; той очаква, че ще дойде моментъ, когато ще му бѣде опростено или намалено това, което дължи. И кой се оказва наказаниетъ? Излиза наказанъ добросъвестниятъ, тоя, който редовно следи и плаща задълженията си. За него, обаче — за този, който плаща — никой не се интересува. А тѣзи, които не плащатъ и мошенническиватъ — фискалнитѣ мародьори, на първо мѣсто — тѣ получаватъ аболитията, всеобщото опрощение. Почтенитѣ хора гледатъ всичко това и си казватъ: къде е моралътъ, какъ така онѣзи, които мошенническиватъ и бѣгатъ, да бѣдатъ пасърджавани, а за почтенитѣ и редовнитѣ никакво внимание?

Ето защо азъ считамъ, че съ този законопроекъ трѣбва да се създаде единъ новъ прецедентъ, като бѣдатъ облекчени почтенитѣ граждани. Мисля, че г-нъ министърътъ ще си вземе бележка отъ това, което искамъ да кажа. Предварително се уговарямъ, че действително съ

това за администрацията ще се създадат известни усложнения, но аз държа на морала. Тръбва да се разбере, че не може този, който плаща данъците си, да бъде наказан, а този, който не плаща, да бъде облагодетелствуваният. Във това отношение ще бъде добре да се възприеме едно ново начало: този, който си е платил съответните данъци или съответната глоба, или е платил — ако се разшири законопроектът, както аз пледирам, и обхване и старите данъци — намаляването или евентуално опрощението, или пък е екзекутиран и е свършено с неговия данък или глоба, той във съответния размер да стане кредитор на държавата за данъците, които предстоят да бъдат платени, т. е. и нему да бъде признато правото на известно намаляване.

Ангелъ Кроснашки: Кой ще плаща, г-нъ професоре, тези пари, за които държавата ще остане длъжна?

Петко Стояновъ: Не чувамъ апострофа Ви.

Ангелъ Кроснашки: Кой ще тръбва да плаща това, което ще се прости и на тези хора?

Петко Стояновъ: Вие не ме разбирате. Изслушайте ме и ще ме разберете. Вие сте глобенъ и не сте платили, а аз съм глобенъ и съм платилъ. Вие сте глобени за това, за което съм глобенъ и азъ. Азъ отидохъ честно да си платя, защото бързахъ да си гледамъ работата, мене ме екзекутираха, мене ме разпънаха; но вие не платихте. На Васъ сега законътъ дава покровителство, а за мене не се интересува. Азъ, който съм си платилъ, съм неоправданийт.

И затова азъ казвамъ, помислете г-нъ министри и вие, г-да народни представители, върху тоя въпросъ. Призвайте и на мене, който си платихъ, същото право, което признавате и на другитъ, а не г-нъ Кроснашки сега спокойно да си накриви калпака и да каже: „Свърши се“. Вие ще признаете, че щомъ съм платилъ данъка си, азъ съм кредитор на държавата за ония данъци, които съм платилъ.

Ангелъ Кроснашки: Къде ще отиде тогава?

Петко Стояновъ: Азъ не отричамъ, че случаят, който изтъквамъ, може да създаде на съкровището усложнения, но азъ искамъ да се боря съ деморализацията, която ще се яви, защото тогава други ще кажатъ на този, който не е платилъ: „Браво! Ето, вижте го какви здания си направил, а ти, който плащашъ, заирай се тамъ подъ наемъ и плащай наеми и данъци, докато имашъ такъв ум“.

Това, което поддържамъ, е висшиятъ интересъ на държавата. Иначе се разрушава най-големата ценностъ въ тая страна — авторитетътъ на властта, достойнството на страната. Заради това не бива да се апострофираме, а тръбва да мислимъ.

Азъ потртвамъ: не отричамъ усложненията, които биха могли да се явятъ, но мисля, че моралнитъ печалби, които безусловно ще бъдатъ на лице, оправдаватъ всъко едно затруднение. Признавамъ най-после, че нашата финансова администрация мъчно ще се справи съ този въпросъ, защото тя не е подготвена даже за обикновенитъ фискални закони.

Председателствуващъ Георги Марковъ: Г-нъ Стояновъ, 5—6 минути Ви оставатъ още.

Петко Стояновъ: Г-да народни представители! Азъ искамъ да ви обърна вниманието върху друго едно нѣщо. Има другъ единъ случай, който също така не е предвиденъ въ закона, но който тръбва да се вземе предъ видъ. Касае се за глобитъ за старитъ данъци, но въ случая ще кажа — за глобитъ, както предвижда и законопроектътъ. На единъ данъкоплатецъ сѫ били продадени на публиченъ търгъ недвижимитъ му имоти — къщитъ и нивитъ. И понеже на търга не сѫ се явили трети лица да купятъ имотитъ, държавата най-после влиза въ качеството на купувачъ и взема имотитъ. Азъ мисля, че ще бъде добре, г-да, ако се предвиди, на такива данъкоплатци имотитъ да бъдатъ възвръщани. Вѣрно е, че въпросътъ за тѣхнитъ данъци е свършенъ, тѣ сѫ си платили, но сѫ лишени отъ имотитъ си, тѣ сѫ обърнати въ икономически роби. Кой е взелъ тѣхния имотъ? — Държавата. Тя тръбва да имъ го върне. Ако държавата опрощава на оня, който не е екзекутиранъ финансово, вѣроятно не защото бирникътъ не е билъ добросъвестенъ, но поради липса на време не е отпразилъ екзекутивната акция спрямо него, очевидно е, че оня, спрямо когото бирникътъ е отпразилъ екзекутивната си акция, е поставенъ въ неизгодно поло-

жение. Тоя е случаятъ, на който искамъ да ви обърна вниманието и моля да го вземете предъ видъ.

Сега да видимъ какво не тръбва да се тури въ закона. Азъ намирамъ, че въ този законопроектъ има направени извънредно голѣми грѣшки.

Г-да народни представители! Азъ ще ви обърна вниманието върху следващитъ обстоятелства.

Членъ 7 предвижда, че тютюнотърговцитъ се освобождаватъ 100% отъ всички данъци, такси и пр., които иматъ да дължатъ на държавата: дължими суми за патенти, окръженъ и общински налогъ на купени отъ тѣхъ тютюни, за складови такси по закона за тютюна и за лихви отъ начети по ревизионни актове. Ама това е всичко, което тютюнотърговцитъ дължатъ. Тѣ се освобождаватъ отъ плащане на всичко, което е тръбвало да платятъ, а не сѫ платили. Въ втората алинея на чл. 7 пъкъ се предвижда подаръкъ на ония тютюнотърговци, които сѫ участвували въ компенсационната сдѣлка: дава имъ се право да продаватъ останалитъ имъ шкарта, безъ да се снабдяватъ съ патентъ.

Второ, въ чл. 9 се опрощаватъ неплатенитъ такси по фактуритъ — по фалшифициранитъ фактури. Има извършени безобразия и по закона за оборота отъ 1936 г. и по сега действащия законъ за данъка върху прихода, сѫ които безобразия е ограбена държавата. Правени сѫ фалшиви фактури. И сега, независимо отъ това какъвъ е размерътъ на злоупотреблението, по чл. 9 дължимитъ суми се опрощаватъ абсолютно. Ако законътъ има смисълъ, той има смисълъ само за дребния, който не може да плати и който не бива да бъде разоряванъ, но фискалнитъ мародьори и тукъ се провиратъ. А това, г-да, не може да бъде допустнато. Законътъ тръбва да облекчава слабитъ, и въ този смисълъ създаването на този законъ е едно народно дѣло. Азъ искамъ този законъ да бъде едно народно дѣло, а ония, които искатъ да се промъкнатъ, тръбва да бъдатъ отблъснати, г-нъ министри на финанситъ. (Ржкоплѣскания отъ лѣво)

Министъръ Добри Божиловъ: Г-нъ Стояновъ! Не, така. Тукъ не се касае за фалшифициранитъ фактури. Това не е по закона за данъка върху приходитъ.

Петко Стояновъ: Да ви цитирамъ ли закона за данъкъ върху приходитъ?

Министъръ Добри Божиловъ: Въ връзка съ този конъ е, но не е за фалшификаторитъ на фактури.

Петко Стояновъ: Въ чл. 10 се опрощаватъ неплатенитъ такси за оризъ и кърма по 0-80 л. на килограмъ. Тамъ, г-да народни представители, действително има едно усложнение. Предвидено е тукъ едно опрощаване съ задна дата — опрощаване на тая такса исплатена отъ 25 октомврий 1932 г. до влизане въ сила на закона за подпомагане на оризопроизводителитъ. Не мога да влизамъ въ подробности по въпроса, защото нѣмамъ време, но питамъ: защо, г-нъ министри, не предвидите тия суми да се внесатъ отъ оризофабрикантитъ, които сѫ взели тия 80 стотинки на оризопроизводителитъ? Оризофабрикантитъ тръбваше да внесатъ тия пари въ държавното съкровище, защото сѫ ги взели отъ хората, а не сѫ ги внесли. Защо тръбва сега да ги освобождаваме? Азъ бихъ се съгласилъ, оризофабрикантитъ, които не сѫ получили 80 стотинки на килограмъ оризъ отъ оризопроизводителитъ, да не бъдатъ застапени да плащатъ тия 80 стотинки и тия суми да имъ се опростятъ, но ония оризофабриканти, които сѫ събрали тия пари, тѣ да бъдатъ освобождавани — извинете, но пакъ сѫ мародьоритъ, които сѫ пробиватъ тукъ пакъ, пакъ тѣ сѫ, които когато се дава нѣщо на слабия, когато му се дава единъ дробъ, тѣ желаятъ да взематъ голѣмия бутъ и да бѣгатъ съ него. (Общъ смѣхъ)

Ангелъ Риболовъ: Само единъ случай има.

Петко Стояновъ: Може да е единъ случай, но въ всѣки случай е случай, г-нъ Риболовъ.

Председателствуващъ Георги Марковъ: (Звъни) Моля, не спорете, продължавайте!

Петко Стояновъ: Г-да народни представители! Най-големото възражение, което има да направя за нѣщо, което не тръбваше да бъде турено тукъ, то е срещу постановленията на членове 1, 2 и 3 отъ законопроекта. Въ тия членове сѫ предвидени облекчения за ония, които тръбва да платятъ данъкъ върху общия доходъ. Всичко на

всичко 5500 души сж данъкоплатците въ България, които плащат данък върху общия доход. Тия господа сега се освобождават от втория и третия данък, който трѣбваше да платят, защото сж го укрили, като не сж подали декларация, или сж подали декларация, но сж декларирали много по-малко. То е същото, за което вчера направихъ предложение въ комисията и което се обсъди тамъ.

Дончо Узуновъ: Не е така въпросътъ, г-нъ Стояновъ! Става въпросъ за глобитѣ. Който не е подалъ декларация и не е платилъ тройния размѣръ на данъка, трѣбва сега да плаща глоба за тоя данъкъ. За глобата става въпросъ. (Петко Стояновъ се сѣбе)

Иванъ Бояджиевъ: Разбира човѣкътъ!

Петко Стояновъ: Прочетете закона, г-нъ Узуновъ, и ще видите, че се плаща двоенъ и троенъ данъкъ за предвиденитѣ случаи. Опроцаването на тия именно двойни и тройни данѣци въ членове 2 и 3 желая, г-нъ министре, да бѣде премахнато. Коя сж тия лица, които сж били длѣжни да платятъ тия данѣци? Това сж нѣкои отъ тия 5500 души въ цѣла България. Значи, това не сж земеделци, това не сж хора сиромаси, които мизерствуватъ, които живѣятъ въ оскудица и невъзможност да платятъ. На тѣхъ г-нъ министрътъ казва: ще имъ опростимъ. Защо ще имъ опростимъ? Затова защото сж пропуснали да дадатъ декларация, или като сж дали декларация, укрили сж, благодарно казано не сж показали всичкитѣ си видове приходъ. Тѣ въ действителностъ сж укрили частъ отъ приходѣтъ си.

Министръ Добри Божиловъ: Г-нъ Стояновъ! Ако ми позволите, да Ви обясня.

Петко Стояновъ: Азъ позволявамъ, стига г-нъ председателъ да ми позволи после да продължа повече.

Министръ Добри Божиловъ: Моля, г-нъ председателю, да позволите.

Председателствуващъ Георги Марковъ: Да!

Министръ Добри Божиловъ: Случаятъ е много важенъ. Въ чл. 2 действително се говори за опрощаване на втори и трети данѣци, и това Ви дава поводъ да говорите противъ опрощаването на данъка върху общия доходъ, но не само за ония, които не сж подали декларация и сж искали да изкористиватъ, а и за ония, които сж закъснѣли съ единъ-два дена да подадатъ декларация и трѣбва да платятъ тройния размѣръ. Ако сте противъ това, кажете го изрично. Има и други случаи — нѣкой написалъ декларацията си точно и редовно, но пропусналъ да се поднесе — налага му се глоба въ троенъ размѣръ. Ако искате отъ такива да събираме глобитѣ, кажете! Това е за чл. 2.

Въ чл. 3 е съвсемъ друга работата. Тамъ се касае за всички прѣки данѣци, и за поземелния данъкъ, и за данѣкъ сгради, плащани отъ селянитѣ. Ако искате да събираме глоби за тия данѣци въ дадения срокъ до 1 ноемврий, кажете го, за да го предвидимъ изрично. Въпросътъ бѣше сложенъ снощи въ финансовата комисия.

Чл. 2 се касае за втория и третия размѣръ на данъка върху приходитѣ.

Чл. 3 се касае общо за всички платили доброволно прѣкитѣ си данѣци. Тия прѣки данѣци се плащатъ повече отъ гражданитѣ, по-малко отъ селянитѣ, съ изключение на данъка сгради и поземелния данъкъ. Недоборитѣ, които възлизатъ на 1 милиардъ лева, се длѣжатъ повече отъ градоветѣ, не отъ селата. По селата може да има да дължи нѣкаде нѣкой кръчмаръ или дюканджия, но тѣ длѣжатъ малко данѣци — включително данѣцитѣ къмъ общинитѣ. Селянитѣ длѣжатъ малко данъкъ сгради и поземеленъ данъкъ. Тѣ сега се засѣгатъ съ тоя законъ, и трѣбва да бѣдемъ наясно: да ги облакчаваме ли или да не ги облакчаваме? Така стои въпросътъ.

Петко Стояновъ: Тѣкмо това искамъ и азъ: да бѣдемъ наясно. Въ първия случай се касае за ония, които до 31 мартъ, въ срока, не сж подали декларация.

Министръ Добри Божиловъ: По чл. 2.

Петко Стояновъ: Въ втория случай се касае за ония, които сж укрили. Да чета чл. 69 отъ закона за данъка върху приходитѣ, това ще ми отнеме времето.

Министръ Добри Божиловъ: Ще платятъ.

Петко Стояновъ: Разбира се, че ще платятъ. И азъ ще ви приведа единъ примѣръ, който е много характеренъ. Ако декларациитѣ сж подадени въ едномесеченъ срокъ — а не два-три дена, както казвате. Вие, г-нъ министре — следъ последния срокъ за подаване декларациитѣ, неподдаването се констатира въ едномесеченъ срокъ и данѣктъ се увеличава само съ 10%, а не двойно и тройно. Двойниятъ и тройниятъ данѣкъ не е за ония, които сж закъснѣли съ месецъ или два-три дена.

Министръ Добри Божиловъ: Ако е подалъ декларация следъ единъ месецъ, ще плаща 10% глоба. Моята мисль бѣше да Ви обърна вниманието на чл. 3, който визира всички прѣки данѣци.

Петко Стояновъ: Ще дойда и на чл. 3.

Министръ Добри Божиловъ: 10-тъ на сто си оставатъ.

Петко Стояновъ: 5500 души въ България плащатъ данъкъ върху общия доходъ, защото сж имали надъ 100 хиляди лева общъ доходъ по-рано, а сега — надъ 80 хиляди. Е добре, тия 5500 души сж въ градоветѣ. Това сж тия, които получаватъ голѣми доходи. Кажете ми, моля ви се, къде е моралътъ за тѣхъ да бѣждатъ направени тия облакчения? Ами тѣ сж тия, които сж укривали доходѣтъ си; тия, които днесъ иматъ голѣмитѣ здания; тия, които иматъ влоговетѣ. Кажете ми защо тѣ трѣбва да бѣждатъ облагодетелствувани и защо отъ тѣхъ вториятъ и третиятъ данъкъ да не бѣде събранъ, а да плащатъ ония рибари, които носятъ скъсани гащи, на които сте турили 60.000 л. глоба, защото хванали три рибки!? Сега искате отъ тѣхъ да платятъ 40%, а ако не ги платятъ — влизай въ затвора! Къде е смисльтъ тукъ?

Очевидно, г-да, тукъ се облагодетелствуватъ голѣмитѣ данъкоплатци. А азъ съмъ решително противъ това, и моля народното представителство добре да разбере това постановление. Нека има въ България 5500 души данъкоплатци, които, ако сж пропуснали сроковетѣ, да плащатъ двойни и тройни данѣци. Тѣ сж ония, които иматъ по две декларации. Едната е подадена предварително и е скрита, а другата е фалшива и съ нея опериратъ данѣчнитѣ агенти дотогава, докогато стане откриването; тѣ сж ония, които днесъ притежаватъ грамаднитѣ домове. 20 години сж плащали нищожни данѣци, днесъ иматъ грамаднитѣ домове и никой не ги пита: господине, отъ Господа ли ти падна това; по нѣкакво чудо ли спечелихте, тия пари; днесъ вие сте рентирѣ, получавате наема отъ сградитѣ си — отъ где ви дойдоха тия пари? Никой не ги пита отъ къде иматъ тия пари. И азъ смѣтамъ, че по отношение на тия лица не трѣбва да се предвижда никакво освобождаване.

На смѣщото мнение съмъ и по отношение на чл. 3 — за поземелния данъкъ и данъка сгради — защото дребнитѣ данъкоплатци, които плащатъ тия данѣци, отдавна сж екзекутирани отъ финансовитѣ органи. Не е платено само въ голѣмитѣ градове, където не може да смогне финансовата властъ или където по други причини въобще тѣ не функционира по отношение на тия господа. (Смѣхъ) Ето защо азъ съмъ решително противъ всички тия освобождавания, и всѣки народенъ представител въ тая Камара трѣбва да бѣде противъ тѣхъ.

Азъ ви приведохъ миналиятъ пътъ единъ примѣръ, г-да народни представители, но г-нъ министрътъ на финанситѣ ми направи упрѣкъ: какъ можете да говорите такива нѣща, когато въ смѣтността съ това на добритѣ данъкоплатци имъ се покрусява реномето и т. н. Азъ тогава визуирахъ единъ случай. Ще го повтори сега малко по-уяснено.

Дружество „Гранитонидъ“ презъ 1930 г. прави нова емисия на акции. Цѣлото досега е при мене, г-нъ министре; то е било и на Вашата маса. Дружеството издава за 250 милиона лева безплатни акции, и когато финансовитѣ органи отиватъ при инженеръ Атанасовъ и искатъ списъка на лицата, на които сж дадени тия безплатни акции, за да видятъ съ колко да ги облажатъ, той казва: „Забудихме списъка, лицата не ги знаемъ“. И 7 години финансовата властъ стои предъ положението да не знае какво да прави съ тия 250 милиона лева акции, безплатно, гратисъ дадени. Отговорътъ е много простъ. Азъ не го казахъ по-рано. Това, което говори г-нъ министрътъ на финанситѣ, не отговаря на действителността.

Драганъ Кисъвъ: На бедствуващото население въ България ги дадохъ!

Петко Стоянов: Не, не, не! Отговорът е въ наредбата-законъ за данъка върху приходите — съдѣлата става въ 1930 г., а наредбата-законъ излиза въ 1936 г. — въ чл. 49 на който е казано: „Освобождават се отъ данъкъ върху общия доходъ“ — точки 1, 2, 3, 4 — „стойността на акциите и дѣловетъ, раздадени отъ дружества и кооперации безплатно при увеличение на капитала имъ“. (Смѣхъ)

Иванъ Бояджиевъ: Значи, ясно!

Петко Стоянов: До 1936 г. за тия акции е трѣбвало да се плати данъкъ, а въ 1936 г. съставителят на наредбата-законъ предлага специаленъ пунктъ — опрощаване. И сега идватъ членове 2 и 3 на този законопроектъ, смисълът на които е: опрощават се всички други данѣци и за до 1936 г.

Министъръ Добри Божиловъ: За глобите.

Петко Стояновъ: Тая съдѣлка е отъ 290 милиона лева.

Иванъ Бояджиевъ: Дребна работа е!

Петко Стояновъ: Ще дойде време — не се смѣйте, г-нѣ Божиловъ —

Министъръ Добри Божиловъ: Не се смѣя, г-нѣ Стояновъ!

Петко Стояновъ: ... когато ще се изнесе какъ е поставена тая точка въ чл. 49, както и друга една точка ...

Министъръ Добри Божиловъ: Не съмъ я поставилъ азъ.

Петко Стояновъ: ... за 1½ па хиляда ...

Министъръ Добри Божиловъ: Азъ ли я поставихъ?

Петко Стояновъ: Ще видимъ кои сѣ съставителят на тая наредба-законъ отъ 1936 г.

Министъръ Добри Божиловъ: Азъ съмъ за безобложния данъкъ — който е реализиралъ печалби, да си плати данъка. Свършена работа!

Петко Стояновъ: Вие тогава ми казахте тукъ съвършено друго — че не подхождало! Г-да народни представители! 290 милиона лева гратисъ акции сѣ издадени, за тѣхъ не се плаща данъкъ, а на оня нещастникъ, който има една кола, понеже не си платилъ 20 л. данъкъ, му се запечатва колата и той не може да работи! (Ржкопѣтскания отъ лѣво)

Нѣкой отъ лѣво: Тѣзи работи сѣ отъ порочното минало!

Председателстващъ Георги Марковъ: (Звъни) Заклучете, г-нѣ Стояновъ.

Петко Стояновъ: Още малко и заключаваатъ.

Нѣкой отъ лѣво: Не е лѣжа.

Председателстващъ Георги Марковъ: Моля, г-да.

Петко Стояновъ: Моля ви се, г-да, не ми отнемайте времето.

Искамъ да се спра на още два въпроса. Азъ мисля, г-да народни представители, че законопроектътъ е опасенъ съ своята неяснотъ. Тукъ навсѣкѣде е казано „глоби до еди какъвъ сѣ размѣръ сѣ опрощаватъ“, или „отъ тамъ нататѣкъ сѣ плащатъ съ толкова и толкова процента“, или „глоби такива и такива“. Никѣде не се говори за „лица, на които сѣ наложени глоби“. И азъ тълкувамъ законопроекта така. На едно лице могатъ да бѣждатъ наложени 20 глоби, но по всѣко отдѣлно постановление — до 200 хиляди лева. Всички тѣзи глоби, по силата на закона, стриктно тълкуванъ, тѣй както е написанъ той, сѣ опрощаватъ. На едно лице могатъ да бѣждатъ наложени глоби за милионъ и половина по 10 постановления. Глобата по всѣко постановление е отдѣлна и ще получи това опрощаване или намаляване, което е предвидено въ законопроекта. Азъ мисля, г-да, че това е абсолютно неправилно. По тоя начинъ ще сѣ промѣкнатъ мародѣоритѣ, тия именно, на вратоветъ на които тежатъ огромни глоби. Тукъ трѣбва да сѣ предвиди другояче: „На

лица, на които сѣ опредѣлени глоби, общата сума на които не надминава еди какъвъ сѣ размѣръ, сѣ правятъ тия и тия облекчения“. Тогава ние ще бѣдемъ наясно.

Министъръ Добри Божиловъ: Въ чл. 26, алинея пета, е казано: „За нѣколко постановления“ и пр.

Петко Стояновъ: Моля ви се, г-да. Възражението, което ми прави г-нѣ министърътъ, не е правилно, защото въ чл. 26, алинея пета, е казано: „За нѣколко постановления, решения и пр., за нарушения на разни фискални и други закони отъ едно и също лице за замѣненитѣ глоби не може да сѣ изтѣрпява затворъ повече отъ 3 години“. Разбира се, че не можете да му турите затворъ повече отъ 3 години. Не е въпросътъ за затворъ повече отъ 3 години. Въпросътъ е, може ли да сѣ ползува отъ облекчения по 60%. Азъ виждамъ, че то ще сѣ ползува отъ тѣзи облекчения, и затова казвамъ, че трѣбва да бѣде промѣненъ смисълътъ на закона, като сѣ каже не „глоби, които не надминаватъ такъвъ и такъвъ размѣръ сѣ опрощаватъ“, а „лица, на които сѣ опредѣлени глоби на обща сума толкова и толкова лева...“. А освенъ това, азъ мисля, че трѣбва да намалимъ размѣрътъ 200 хиляди лева. Кой има глоби до 200 хиляди лева? Или оня нещастникъ, на който е съставенъ съответенъ актъ отъ злота и отъ умомрачание, или пъкъ оня, който действително сѣ занимава съ контрабанда и сѣ вършилъ такава. Ето защо азъ мисля, че размѣрътъ до 200 хиляди лева е недобре избранъ и трѣбва да сѣ намали. Ние трѣбва да направимъ единъ законъ за срѣднитѣ съществування. Тѣ сѣ, които страдатъ отъ неправдитѣ, които финансовата властъ упражнява спрямо тѣхъ. Единъ едъръ търговецъ, единъ голѣмъ индустриалецъ, който може да бѣде глобяванъ до 200 хиляди лева, той е, г-да, отъ оня, които знаятъ пжтищата и могатъ да си нареждатъ работитѣ. Шомъ не сѣ ги наредили, въпрѣки че знаятъ пжтищата, това значи, че действително сѣ нарушители на закона.

Азъ сѣ противопоставямъ и на тия разпореждания отъ законопроекта, въ които сѣ говори „и които въ бѣдѣще ще бѣждатъ открити“. Г-да народни представители! Ние имаме работа съ единъ финансовъ законъ. Онова, което въ бѣдѣще ще бѣде открито, то не може да бѣде обектъ на законопроекта, защото ние не го знаемъ. И заради това днесъ ние можемъ да оперираме само съ свършенитѣ факти, съ наложениитѣ глоби. Дайте да разрешимъ въпроса за опредѣленитѣ глоби, за нѣгрупанитѣ и за възможни да бѣждатъ платени данѣци, за да свършимъ по тоя начинъ ясно и почтено съ днешното положение. Какво ще сѣ открие въ бѣдѣще ще видимъ въ послѣствие. Защото азъ се боя, че постановленията за най-голѣмитѣ господа, на които сѣ съставени актове, но още не сѣ издадени постановления, ще започнатъ сега да излизатъ, за да използватъ времето и облекченията. Тая деморализация азъ не искамъ да бѣде санкционирана отъ насъ, г-да народни представители, и заради това да туримъ прѣграда на онова, което досега е констатирано, за което има издадено постановление, за което има опредѣлена глоба, а онова, което тепърва ще излиза, да си върви по общия редъ, нѣйто ще бѣде въ сила тогава, когато то ще бѣде открито.

Председателстващъ Георги Марковъ: (Звъни)

Петко Стояновъ: Завършвамъ. — Г-да народни представители! Въ чл. 24 сѣ предвидени вече прословутитѣ начети на лицата, които по закона за бюджета, отчетността и предприятията сѣ длѣжни да отговарятъ за неправилно употребени или злоупотѣбени отъ тѣхъ суми. Това е единъ действително голѣмъ въпросъ, затова защото случаитѣ сѣ многобройни. Ние имаме вече поводъ отъ докладитѣ, които сѣ правиха тукъ отъ просѣтарната комисиия, да видимъ едно голѣмо разнообразие отъ случаи. Азъ също така имамъ случай да си кажа думата, и днесъ правя едно малко заключение. Ще бѣде много добре, г-да народни представители, ако въпросътъ за начетитѣ не сѣ изчерпи само съ единъ членъ въ единъ такъвъ законъ. Защото какво значи начетъ? Това не е глоба. Ако трѣбва да пазимъ закона въ неговия смисълъ за глоби, тогава начетитѣ не трѣбва да влизатъ тукъ. А ако трѣбва да влизатъ и начетитѣ, т. е. суми, които сѣ дължатъ, тогава ние трѣбва да предвидимъ и всичко онова, което азъ изброихъ досега. Но и тогава сѣ единъ членъ само въпросътъ за начетитѣ не може да сѣ изчерпи. Защо, г-да народни представители? За да сѣ избави отъ упрѣкъ, г-нѣ министърътъ на финанситѣ уговаря: „Ония начети, които не сѣ сѣ явили вследствие на липси или злоупотѣбленки, сѣ амнистиратъ, сѣ заличаватъ“. Въ какви размѣри? Ми-

лиони? Не важи размерът, и затова той не се спира на него. Азъ се боя отъ такова едно общо постановление. Тамъ, където имаме голъми начети, г-да, о, дайте да се справимъ, какви сж тѣ. Защото азъ се боя, че трети лица сж могли да бъдатъ облагодетелствувани отъ такива начети, и тогава, разбира се, безъ да има злоупотребиение и липса, има реализирана отъ трети лица полза, а косвено, може би, въ нѣкои случаи и лична полза. Дайте да разгледаме тия случаи поотдѣлно. Напр., нѣкой не събира умислено наемитѣ отъ фондовитѣ земи — не ги събира отъ приятелитѣ си и е начетенъ съ тѣхъ. Сега казваме: пиено, платено.

Министъръ Добри Божиловъ: Нѣма да възвзатъ тукъ.

Петко Стояновъ: Затова защото нито въ единъ отъ нашитѣ закони, а специално въ наказателния законъ, както и въ закона за бюджета, отчетността и предприятията, не е определено, какво е липса, какво е злоупотребиение. Ние нѣмаме фиксирани такива понятия. Тѣ сж понятия на обикновения животъ, но тѣ не сж юридически понятия. Следователно, касе се за тия случаи, въ които има нарушение на служебни обязанности, но тѣ не сж доказани. Напр., нѣкой ще каже: „Азъ добросъвестно не събирахъ наемитѣ, защото кметътъ така ми аповѣда — азъ зная нѣколко такива случаи — вследствие на което действително пропуснахъ да изпълня длъжността си, но азъ не вложихъ умисълъ, затова моятъ начетъ е неправиленъ, той попада тукъ“ — и ще бъде освободенъ. Но, г-да, има другъ по-драстиченъ случай. Има начети на господа, които най-демонстративно сж нарушавали закона за бюджета, отчетността и предприятията. Тѣ трѣбва ли да бъдатъ предвидени тукъ? Ще ви приведа единъ случай, за който вие знаете. 11 души общински съветници отъ Романската община пратиха на всички народни представители едно изложение срещу своя кметъ, който сега е кметъ въ Сливница.

Отъ лѣво: Повишенъ е!

Петко Стояновъ: Той се казва Георги Тодоровъ. Не го познавамъ. Какво се констатира въ това изложение? Констатира се, че на публиченъ търгъ общинскитѣ предприятия: мостово право, канлъкъ, карьерно право и др., отдадени за 6 месеца, сж получили 48.000 л. Кметътъ не позволявалъ да бъдатъ експлоатирани чрезъ предприемачъ, а ги експлоатиралъ самъ и получилъ 17.000 л. за сжитѣ 6 месеца.

Министъръ Добри Божиловъ: Това не е формаленъ начетъ.

Петко Стояновъ: Той не изпълнилъ решението на общинския съветъ и за друго: не отдалъ на търгъ за събиране една общинска такса, за която на търга се получили 13.350 л., а я експлоатиралъ непосредствено той, като не приложилъ бюджета, и получилъ 3.300 л.

Д-ръ Кънчо Милановъ: Въ случая нѣма начетъ.

Петко Стояновъ: Начетенъ е, разбира се, защото не съмнено е оцетилъ общината.

Йосифъ Разсукановъ: Не е начетенъ.

Петко Стояновъ: Начитането не е дошло още въ смѣтната палата. Този начетъ не е по липса, не е и по злоупотребиение.

Министъръ Добри Божиловъ: Това не е формаленъ начетъ.

Петко Стояновъ: Вие виждате, че законопроектътъ нижда не говори за формаленъ начетъ, защото изобщо и такова понятие „формаленъ начетъ“ по законигъ не съществува. Тукъ нѣма нито липса, нито злоупотребиение, а има своеволие, и това своеволие вие не го предвиждате въ закона. Слѣзватъ този господинъ, които сж дѣтни и дневни, сж бюджетни срдства разпорежда както си желае, когато му искатъ отчетъ, отговаря: (Чете) „Г-да съветници! Не мислете, че всички пѣтни и дневни сж възли въ моя джобъ. Азъ съмъ купилъ повече отъ 15—20 прасета и сомове, които съмъ далъ на голъмитѣ въ София, и благодарение на мазинитѣ на тѣзи животни азъ разтворихъ срдцата и кеситѣ на тѣзи хора и тѣ дадоха 60.000 л. за канала въ селото“. (Ржкопѣскания отъ лѣво) Какво нахалство! Това, г-да, именно е характеристиката на

„липса“ и на „злоупотребиение“. А явно е, че има злоупотребиение. Всички тия господа получаватъ облекчение.

Драганъ Кисъвъ: И затова по три пѣти въ седмицата има банкети.

Петко Стояновъ: Азъ заключавамъ, г-да народни представители. Законътъ трѣбва да бъде ясенъ; той трѣбва да бъде категориченъ, затова защото финансовитѣ закони не търпятъ широки тълкувания. Отъ друга страна, законътъ трѣбва да има предвидъ единъ положителенъ обектъ: да облекчи положението на дребнитѣ и срднитѣ стопани. Всички ония, които искатъ да се промъкнатъ покрай тѣхъ, трѣбва да бъдатъ отблъснати безъ всякаво съжаление и безъ всякаво угрисение на съвестта. И затова, за да извършимъ едно дѣло почтено, което да отговори на искванията на отруднения и разслабенъ въ своята платежеспособностъ български данѣкоплатецъ, ние трѣбва да отбиемъ домогванията на едритѣ, като категорично и ясно опредѣлимъ, да се отнасятъ постановленията на закона само за ония, които действително трѣбва да бъдатъ облекчени. Всичкото друго ще бъде погрѣшно. (Ржкопѣскания отъ лѣво)

Председателствуващъ Георги Марковъ: Има думата народниятъ представителъ г-нъ Парашкевъ Забуновъ.

Парашкевъ Забуновъ: (Отъ трибуната) Г-да народни представители! Въ връзка съ законопроекта за фискалната амнистия се изнесе една таблица, която съдържа данни за числото на длъжницитѣ и за сумата, на която възлизатъ разнитѣ задължения по финансовитѣ и други закони, по които сж калагани глоби. Тия сведения, споредъ мене, не сж напълно точни, защото въ тѣхъ не сж посочени всички глоби, които се дължатъ отъ разни български данѣкоплатци. Има много случаи, които не сж изтъкнати въ тая таблица. И за сведение на г-нъ министъра посочвамъ въ таблицата пореденъ № 50 за конфискуването на поръчителства. Азъ зная два случая, изнесени и тукъ, въ Народното събрание, отъ прощетарната комисия, които не фигуриратъ въ тази таблица. Единиятъ случай е за конфискувана гаранция въ размеръ на 30.000 л., а другиятъ — въ размеръ на 12.000 л. Въ таблицата тѣ не фигуриратъ. Освенъ това, има и много други глоби, които не се намиратъ въ тази таблица. Въ тази таблица не влизатъ всички онѣзи глоби, които сж наложени по закона за данѣка върху приходитѣ. Изтъквамъ това, за да се разбере, че въ България данѣкоплатцитѣ по тѣзи глоби сж много повече, отколкото сж посочени, а така сжщо и сумитѣ, които се дължатъ по разнитѣ глоби, сж много повече, отколкото сж посочени въ тази таблица. Положението на българския данѣкоплатецъ е много по-плачевно, защото има да се плащатъ много повече глоби, отколкото сж изнесени въ връзка съ този законопроектъ. Има и много постановления за глоби, които още не сж образувани въ изпълнителни дѣла.

Кои сж причинитѣ за тия многобройни глоби; кои сж причинитѣ, за да дойдемъ до това положение българскиятъ народъ да дължи съ милиарди лева глоби и близо милионъ български данѣкоплатци да сж длъжници къмъ държавата? Причинитѣ сж много. Една частъ отъ тѣхъ се изтъкнаха отъ предговорившитѣ. Като една отъ причинитѣ за това азъ посочвамъ лошата данѣчна система. Тя трѣбва да се опрости. Тя е много сложна, свързана е съ разни срокове, съ разни декларации, въ които има много графи, които всѣки данѣкоплатецъ не може да ги разбере и да ги изпълни, а сроковетѣ сж фатални. Има случаи, когато при неплащането на известенъ данѣкъ въ опредѣления срокъ, данѣкътъ се удвоява и утроява. Така сжщо за неизплатенъ въ опредѣления срокъ данѣкъ се налагатъ и лихви. Щомъ веднажъ българскиятъ данѣкоплатецъ се обремени съ глоби и лихви, защото не си е платилъ навреме своитѣ данѣци, у него се убива всѣко желание да бъде редовенъ данѣкоплатецъ. Така, въ този духъ сме възпитавали досега нашитѣ данѣкоплатци, като сме ги отчайвали да бъдатъ редовни въ плащането на данѣцитѣ, понеже сме ги обременявали съ прѣкомѣрно високи глоби и лихви. Българската държавна е най-жестокиятъ лихваръ по отношение на своитѣ данѣкоплатци. Въ лихвитѣ, които се налагатъ за неизплатени данѣци, не можете да намѣрите никакъвъ моралъ, защото се налага месечно по 1% лихва, която се натрупва; натрупватъ се съ десетки проценти, дори до 60—70%. Тая система създава едно лошо настроение всрдѣ маситѣ и затова данѣкоплатцитѣ сж нередовни.

Друга една причина. Културата на българския данѣкоплатецъ е такава, че той не може да съблюдава редовно сроковетѣ, за да бъде редовенъ въ плащането. Той не може да плаща на сроковетѣ, които сж опредѣлени, и затова по-

нася съответните глоби. Бирниците, особено в селата, които събират общинските данъци, умишлено изчакват да се изменят всички срокове, за да може да заставят селяните данъкоплатци да плащат глоби, та по такъв начин да приберат по-големи суми по своите бюджети.

Ето защо азъ поддържамъ, г-да народни представители, че данъчната система трѣбва да бѣде опростена. Трѣбва да бѣдат премахнати всички тия санкции, които сѫ предвидени и сѫ много тежки. Трѣбва да се въведе една нова данъчна система, която да облекчи българския данъкоплатецъ: бирникътъ да бѣде принуденъ да ходи да събира данъци преди сроковете, а не да чака да минатъ сроковете и следъ това да отиде да ги събира. Той трѣбва да бѣде длъженъ да отиде да събере данъците преди срока, да подсети данъкоплатците да плащатъ редовно своите данъци. Когато се налагатъ разнитѣ глоби за неизпълнение на данъчните формалности, не се търси, дали има умишълъ въ сѣя, който е нарушавалъ разпореденията на данъчните закони; не се правятъ смекчения, облекчения и опрощения на глобитѣ за онѣзи данъкоплатци, които, поради своето невежество, не умѣятъ да си напишатъ декларация, или не знаятъ да спазятъ сроковете, и се третира въравно съ онѣзи данъкоплатци, които умишлено сѫ укривали своите доходи, умишлено не сѫ подавали декларация. И сега, когато сме сезирали съ този законопроектъ, ще видите, че не се прави никаква разлика между онѣзи, който не е знаелъ да изпълни фискалните и данъчните закони, за да избѣгне глобитѣ, и онѣзи, който умишлено е заобикалялъ закона, за да се изпълне отъ плащането на своите данъци. Единитѣ и другитѣ се третира въравно.

Смѣтамъ, че по закона за данъка върху приходитѣ, за приходитѣ отъ наеми и други приходи, за които се предвижда глоба двестъ и троевъ размеръ на данъка, санкциитѣ сѫ много тежки. Още по-тежки сѫ санкциитѣ по закона за гербовия налогъ, по който се налага глоба въ шесторенъ размеръ — петоренъ размеръ глоба плюсъ размеръ на съответния гербовъ сборъ, а отгоре на това и лихва. Събира се голяма сума, която е непосилна за много хора да я платятъ. Има парадоксални случаи, при които глобенитѣ, по силата на тия фискални закони, не могатъ да заплатятъ глобитѣ съ цѣлото си състояние, и тия нарушения на законитѣ винаги очакватъ амнистия. По този начинъ се създава лошо настроение въ българския данъкоплатецъ: той гледа да избѣгва плащането на своитѣ данъци и глоби, като очаква само амнистия. Има хора, които много умѣло използватъ своитѣ връзки, за да избѣгнатъ навременното плащане на данъцитѣ и глобитѣ. Има други пъкъ, които, поради невежеството си, сѫ обложени съ данъци и глоби, нѣматъ достатѣлни връзки да си оправятъ работата и винаги биватъ екзекутирани преди да дочакатъ законъ за амнистия. Така се явяватъ тия парадокси: глупавиятъ и бедниятъ плаща, а умниятъ и богатиятъ се отървава отъ плащане. Ние имаме случаи въ прошетарната комисиия, при които се опростиха разни глоби, възлизали на милиони лева, какъвто бѣше случаятъ въ гр. Троянъ съ едни спиртовари, които били глобени съ милионъ лева въ 1923 г. Тѣ не платили своитѣ глоби, възлизали на милиони, а сѣ онѣзи, които били глобени съ малки суми, глобитѣ били събрани, защото, поради тѣхното невежество, не сѫ съумѣли да заобиколятъ закона и да не плащатъ своевременно.

За да се провежда тази система на глоби — и където трѣбва, и където не трѣбва — причината, както въ миналото, така и сега, е, че се предвижда процентно възнаграждение върху глобитѣ за актосъставителитѣ. Този системъ трѣбва да се изостави. Актосъставителитѣ се явяватъ предъ сѣдилищата, когато постановленията биватъ обжалвани; за да могатъ да получатъ своето възнаграждение отъ глобитѣ, тѣ поддържатъ своитѣ актове и сѣдѣтъ бива принуденъ да потвърждава постановленията.

Кои прилагатъ фискалнитѣ закони, по които се чалатъ глобитѣ? Фискалнитѣ закони се прилагатъ обикновено отъ най-низшия персоналъ. Той съставя актоветѣ, той ги поддържа въ сѣдилищата, и затова винаги въ всички случаи, дори и когато има несправедливо съставени актове, тѣ се потвърждаватъ отъ сѣдилищата и се обременяватъ невинни хора съ разни глоби.

Азъ смѣтамъ, че, за да може да се въведе нова данъчна система и да може да се тури край на тази данъчна амнистия, която се практикува отъ редъ години у насъ, трѣбва да се премахнатъ тѣзи големи глоби, които се налагатъ и които не съответствуватъ на податнитѣ сили на данъкоплатеца, като се премахнатъ също така и лихвитѣ, съ които се обременяватъ данъкоплатцитѣ, закъснѣли да платятъ тия глоби.

Фискалната амнистия, съ която е сезиранъ Парламентътъ сега, по моето схващане, е една необходимостъ, не

само защото данъкоплатцитѣ иматъ грамадни задължения и защото имъ сѫ наложени колосални глоби, които тѣ дължатъ, но и поради това, че между тѣзи множество данъкоплатци има и много бедни хора, които винаги живѣятъ подъ тормоза на задълженията отъ тѣзи глоби — родъ тормоза, че утре може да бѣдатъ вкарани въ затвора да излежатъ своитѣ глоби.

Законопроектътъ за фискалната амнистия, който е внесенъ, трѣбва да претърпи известни измѣнения, той трѣбва да бѣде разширенъ. Амнистията не обхваща всички слове. Тя не засѣга всички глоби. Напр., има конфискувани гаранции по следствени дѣла, по които този, който е билъ подъ следствие, още при следователя е билъ освободенъ отъ всякако обвинение. Тѣзи следствени дѣла сѫ още отъ 1923 г. Представяна е гаранция въ имотъ отъ 20—30 декари за 30.000 л. Този имотъ сега ще бѣде изнесенъ на публична продажъ, защото подследствениятъ се билъ отключилъ, а той не само че е билъ освободенъ още отъ следователя, но е амнистиранъ за всички негови престѣпни деяния, включително и за това деяние, за което е подведенъ подъ отговорностъ!

Има случаи по закона за редовната трудова повинност, когато български младежи, заминали въ Америка по работа, за да могатъ да намѣрятъ препитание на своето семейство, сѫ представили гаранция, че ще се върнатъ да отбиятъ своята военна повинност или редовна трудова повинност, обаче, следъ като ходили въ Америка и не могли да намѣрятъ щастие тамъ, върнали се въ България. Тѣ не биватъ повиквани да отбиятъ своята военна повинност или редовна трудова повинност, а се издаватъ постановления за конфискуване на гаранцията имъ.

(Д-ръ Къчка Милановъ разговаря съ министъръ Добри Божиловъ.)

Нѣкой отъ лѣво: Спрѣ, г-нѣ Забуновъ; чакай да свърши разговорътъ тамъ! (Оживление)

Председателстващъ Георги Марковъ: (Звъни) Молъ, г-да!

Парашкевъ Забуновъ: Г-нѣ министре! Има случаи, казахъ, когато български младежи, за да заминатъ за Америка, сѫ представили гаранция, че ще се явятъ да отбиятъ своята военна повинност или своята редовна трудова повинност. Отиватъ въ Америка и следъ това се завръщатъ, но не биватъ повиквани да отбиятъ своята военна или редовна трудова повинност и, понеже се забавили да се явятъ, гаранцията имъ се конфискува, макаръ че следъ това тѣ се явяватъ и отбиватъ своята военна или редовна трудова повинност. Въ този случай, безспорно, трѣбва да се отменятъ глобитѣ и да се върнатъ конфискуванитѣ гаранции, защото лицата сѫ отбили своята военна или редовна трудова повинност. Такъвъ случай има въ с. Джубова махла, Ломско.

Въ нашия край има и други случаи. Сключило известно лице договоръ съ Българската народна банка за отпускане на ипотека, обаче не изтеглило сумата отъ банката. То отсъствувало отъ България десетъ години, и като се върнало на десетата година, търсѣло отъ него 120.000 л. Защо? Защото ипотечното задължение било блокирано въ Народната банка, безъ да го е получило лицето. Тѣ си търсятъ лихвитѣ напълно отъ него, и сега за 80.000 л. ипотека, която не е взета, искатъ 120.000 л.

Министъръ Добри Божиловъ: Този случай, за който говорихме, може да се уреди и административно.

Парашкевъ Забуновъ: Азъ го изнасямъ, защото не може да се покрие съ законопроектъ.

Министъръ Добри Божиловъ: Елате при мене.

Парашкевъ Забуновъ: Законопроектътъ не урежда и други случаи. Въ предварителния проектъ чл. 27 обхващаше глобитѣ, които сѫ наложени въ връзка съ закона за защита на държавата. Въ последствие чл. 27 се изхвърля и въ законопроектъ, който е представенъ тукъ, този чл. 27 не съществува, като се казва, че чл. 23 обхващаше всички други закони, именно закона за защита на държавата, закона за печата, чл. 21 на който предвижда глоби отъ 5 до 30 хиляди лева, закона за разтуряне на политическитѣ партии, закона за изборитѣ и пр. Въ тия закони се предвиждатъ глоби, и то колосални глоби, особено по закона за защита на държавата, въ който най-минималниятъ размеръ е 50.000 л., а има глоби, които превъзхождатъ и милионъ дори, както се изнесе отъ преждеговорѣния. Въпросътъ за всички тия глоби не се разрешава правилно съ чл. 23.

Докато във всички закони за амнистия от преди няколко години, които уреждат също такива случаи по закона за защита на държавата, за деяния, извършени през 1923, 1924 и 1925 г., се заличават всички граждански последици от деянията, извършени по закона за защита на държавата, по закона за печата, по закона за разтуряне на политическите партии и пр.

Г-нъ министре! Ако вникнете въ съдържанието на чл. 23 от този законопроект, ще видите, че той предвижда опрощаване на глоби и лхви, дължими на държавата и общините, само за нарушения. А глобите по закона за защита на държавата, по закона за печата, по закона за разтуряне на политическите партии, по закона за изборите и пр., не са за нарушения, а за престъпления.

Министър Добри Божилов: Тръбва да ви кажа, че въ първия проект фигурираха, но Министерският съвет, когато се прие окончателно законопроектът, ги махна. Така че съ пълно съзнание мога да кажа, че не фигурират въ законопроекта. По чл. 23 не могат да се опростят тия глоби.

Парашкев Забунов: Не могат да се опростят глобите въ тия размери — до 5.000 л. 100%, надъ 5.000 л. до 200.000 л. — 60% и пр.

Министър Добри Божилов: Не могат, понеже не са за нарушения, а за престъпления.

Парашкев Забунов: Значи, въ тоя законопроект са изключени всички опрощавания на глоби по закона за защита на държавата, по закона за печата, по закона за разтуряне на политическите партии, по закона за изборите и пр.

Азъ смятамъ, че когато се внесе една фискална амнистия, каквато амнистия е имало и въ миналото, би тръбвало да се засегнат и тия случаи. Защото, пакъ повтарямъ, въ миналото имаше амнистия, които заличиха всички граждански последици и глоби за нарушения по същите закони. Би следвало и съ този законопроект да се заличат също така всички граждански последици по тия наказателни закони.

Разбиратъ на опрощаванията не са еднакви и не са градиращи. Вие ще видите, че по чл. 1 се опрощават напълно глоби до 10.000 л., а отъ 10.000 до 200.000 л., на общо осъвание се опрощават 60%. Азъ смятамъ, че не може да се третира наравно този, който дължи 10.001 л. и онзи, който дължи 200.000 л. Би тръбвало да се степенуват тия опрощавания, като се направи по-голям намаление на този, който има по-малко да дължи, а онзи, който има да дължи повече, да плати по-голям процентъ, така както са степенувани опрощаванията въ всички други закони за амнистия, извън досега. Въ такъв случай ще се даде справедливо разрешение, и критиките, които се направиха отъ някои оратори, че тукъ се турят наравно всички, ще могат да бъдат избягнати; дребният данъкоплатецъ, който поради невежество и поради беднотия не е платилъ своевременно данъците, няма да се третира наравно съ онзи, който има да дължи колосална сума, по 200.000 л., и е заобиколилъ закона, за да не плаща данъците.

Азъ искамъ да изтъкна и другъ единъ случай, а именно, че когато въ 1937 г. се опростиха всички наказания затворъ до 3 години, че се опростиха глобите, които бяха наложени по разните закони, дори и по наказателния законъ, макаръ че глобата се счита за едно по-леко наказание. Наказанията затворъ до 3 години се опростиха, а глобите не се опростиха! Би тръбвало и глобите да бъдат опростени, за да се постигне една справедливост, поне откозителна, за онзи, на които е опростенъ затворътъ.

Има други случаи, които бяха изнесени съ разни молби до прошектарната комисия и които също така не влизатъ въ тая фискална амнистия. Разни печатари имаха да получаватъ суми отъ разтурените политически партии и волиха дълъ, но ги изгубиха. Тия печатари представиха своите молби до прошектарната комисия, да имъ бъдат опростени всички съдебни разходи. Защо? Защото тѣ действително имаха да получаватъ суми отъ разтурените политически организации, но изгубиха дългата, понеже разпорежданията на закона са много ограничителни. Споредъ закона, вземанията отъ разтурените политически партии тръбва да бъдатъ установени съ нотариално заверени документи. Кой на времето се е сбиалъ да урежда своите вземания отъ разтурените политически организации съ нотариално заверени документи? Затуй всички процеси, които печатарите заведоха, бидоха оставени безъ последиствие. А по тия процеси се предвиждаше заплащане на голѣми съдебни хита. И така много печатарски фирми, между които може да има и богати,

но има и доста бедни са принудени да плащатъ на държавата голѣми суми за водените отъ тяхъ процеси, които са останали безъ последиствие.

Така също не се предвижда въ настоящия законопроектъ за фискална амнистия опрощаване на такси за болнолечение. Азъ смятамъ, че тия такси за болнолечение тръбва да бъдатъ опростени, защото онзи, който се е лѣкувалъ и не е могълъ да изплати своето задължение за лѣкуването, не е направилъ това умислено, защото не е желалъ да плати, а го е направилъ, защото не е ималъ възможностъ да плати.

Нѣкой отъ лѣво: Да се опростятъ 100%.

Парашкев Забунов: По този начинъ не се дава възможностъ на бедното българско население да търси безплатно лѣкуване. Независимо отъ това, сега таблицата за болнолечение, която е вѣзла въ сила, определя единъ много малъкъ размеръ за имотното състояние на бедно болниятъ, които могатъ да се лѣкуватъ безплатно — ако имотното имъ състояние не надминава 20.000 л. Който има имотно състояние надъ 20.000 л., не може да се ползува съ безплатно лѣкуване.

Солидарността по отношение на глобите, които са наложени въ връзка съ разни фискални и други закони, би тръбвало да падне за всички, а не за едни да пада, а за други да не пада.

Така също Парламентътъ бѣше сезиранъ съ молби отъ много български поданици, които са водили дълъ по беднотъ, изгубили са ги и са били осъдени да платятъ на фиска съдебните разходи, да имъ бъдатъ опростени тия разходи. Тѣ не са въ състояние да платятъ никога едни разходи. Тѣ са били признати за бедни и като бедни са водили тия процеси, а следъ това, като са ги загубили, са отрупани да плащатъ грамадни суми за съдебни разходи. Защото обикновено тѣзи, които се съдятъ по беднотъ, водятъ процеси за голѣми суми и съдебните разходи по такива процеси са много голѣми. Затова, въ тая фискална амнистия би тръбвало да бъдатъ включени и тѣ.

Сирко Станчев: Всичко да се опрости! Сюнгеръ за всички задължения! Tabula rasa!

Парашкев Забунов: Данъкътъ върху наследствата се изчисляваше до 1934 г. по таблици, изработени още презъ 1928 и 1929 г. Тогава имотите струваха скъпо: по 5-6 хиляди лева декаръ, на дъръ и до 10 хиляди лева декаръ. Имотите са преминали по тая оценка върху наследниците на починалия наследодателъ или върху неговии внуци, които, споредъ таблицата, тръбва да платятъ единъ доста голѣмъ процентъ данъкъ. Така се е дошло до парадокси — този, който е получилъ имотъ въ наследство, било по низходна линия, било по завещание, е принуденъ да заплати като данъкъ сума, равна на сегашната стойностъ на имота. Имоти, които са били оценени при преминаването имъ върху наследниците по 5-6 хиляди лева декаръ, сега струватъ по 1.000-1.200 л. декаръ, и наследниците, които са ги получили, са принудени да заплащатъ за данъкъ повече, отколкото струватъ имотите. Би тръбвало въ законопроекта да се въведе разпоредба въ смисълъ, да се намали размерътъ на данъка върху наследствата, защото сегашниятъ размеръ е довеждалъ хората до положение да се отказватъ отъ имота, понеже не са въ състояние да платятъ данъка върху наследството за тѣхъ.

По закона за горите са предвидени, освенъ глоби, и обезщетения. Настоящата амнистия би тръбвало да засегне и тѣзи обезщетения поне когато са присъдени въ полза на държавата или на общините. Защото знае се, че по таблиците, по които са правени изчисленията за обезщетенията въ връзка съ закона за горите, се дава много по-висока оценка на горския материалъ, отколкото той струва въ действителностъ на пазара, и онзи стопанитъ, който е обезщетенъ, винаги излиза облагодетелствуванъ отъ закона за горите, а онзи, който е наказанъ, тръбва да понася тежките същности и обезщетения. Вие знаете, че въ връзка съ закона за горите се извършватъ най-големите несправедливости, и създадено е убеждение, че горските стражари винаги стоварватъ всичката отговорностъ върху онзи, когато хванатъ въ нарушение на закона.

Независимо отъ всичко това, има много случаи, когато, за да се събератъ някои глоби, които сега се предвиждатъ за опрощаване, са извършени продажби на недвижимите имоти на глобените длъжници, по които продажби имотите са възложени върху държавата. Поне въ тия случаи би тръбвало да бъдатъ повърнати имотите на длъжниците.

Министър Добри Божилов: Върху държавата почти няма възложени имоти. Взеи са ги трети лица.

Парашкев Забунов: Но има и продажби, които не са още окончателно утвърдени. Тръбва въ законопроекта да се въведе разпоредба, с която да се унищожат всички продажби, които не са окончателно утвърдени, за да може да се спасят имотите, които сега са изнесени на продажба.

Сирко Станчев: Такава амнистия не сме смятали!

Парашкев Забунов: Въ края на чл. 23 от законопроекта е прибавена една забележка, която отменява разпоредбата на първата алинея от същия член. Тази забележка гласи: (Чете) „Разпоредбата по настоящия член не се отнася до глоби и лихви за закъснело плащане на държавни и общински данъци, налози и такси, с изключение на случаите, изрично посочени в настоящия закон“. Тая забележка фактически отменява чл. 23 и затова тръбва да се премахне.

Министър Добри Божилов: Тя е поставена, защото ние има амнистия за длъжниците към общините.

Парашкев Забунов: Може да има такава амнистия. Тогава има ли смисъл първата алинея на чл. 23, която казва: (Чете) „Опрощават се глобите и лихвите, дължими на държавата, общините, училищните настоятелства, фондовете и други обществени учреждения, по разни фискални и други закони, незабегнати от горните разпоредби на настоящия закон“, а именно глава I, глава II, глава III и глава IV. Съ алинея първа на чл. 23 се цели да се въведат въ амнистията всички отъзи глоби които не са засегнати въ предшествуващите четири глави, а забележката към същия член я отменява.

Министър Добри Божилов: Това не са глоби за късно плащане на данъци, а глоби, наложени по някои фискални закони. Забележката се касае за лихви и глоби по дължими данъци към общините, т. е. чл. 23 не се прилага за пръвките данъци по отношение на общините. Това е смисълът.

Парашкев Забунов: Не е само за данъци, а и за налози и такси.

Министър Добри Божилов: Да, общински налози и такси.

Парашкев Забунов: Би тръбвало въ забележката да се каже изрично „общински“.

Министър Добри Божилов: Като пожелание — да. Но няма противоречие. Това е друга мисъл.

Парашкев Забунов: Тръбва да се каже въ забележката: „общински налози и такси“, ...

Министър Добри Божилов: Шом е към общините, разбира се, че са общински.

Парашкев Забунов: ... за да не се разбира, че се отменява разпоредбата на първата алинея от чл. 23.

Сирко Станчев: И окръжните!

Парашкев Забунов: Има държавни данъци, има и общински данъци.

Министър Добри Божилов: Пръвките данъци са въ чл. 3.

Парашкев Забунов: Тук е казано: „държавата, общините“.

Министър Добри Божилов: Има пръвки данъци и към общините.

Иван Петров: Данъкът сгради е към общините.

Парашкев Забунов: Тогава би тръбвало да се пише въ забележката: общински данъци и налози.

Министър Добри Божилов: То се разбира.

Парашкев Забунов: Тази забележка изключва и таксите за водно право по закона за водните синдикати. Би тръбвало да се предвиди въ законопроекта специален текст, който да обхване и тая такси, които държавата събира по реда на пръвките данъци с глоби.

Министър Добри Божилов: Бъха предвидени, но Министерският съвет ги отхвърля.

Парашкев Забунов: Има ги тук, въ таблицата, обаче въ законопроекта ги няма.

Министър Добри Божилов: Ако създадем отделна глава, ще предвидим и тях.

Парашкев Забунов: Това не е справедливо, защото има райони, въ които мнозина са засегнати по закона за водните синдикати и не им се дават никакви облекчения.

Друго едно положение, което също така тръбва да бъде коригирано. Въ алинея трета на чл. 26 се казва: (Чете) „Нарушителят, чиито глоби са замъчени с затвор и с възлизането въ сила на този закон съ въ затворит, ще излежават глобата въ намаления размер, ако замъченият глоби подлежат на облекчения по този закон“, без да е казано, че се зачита и излежаваното време.

Министър Добри Божилов: Вземам си забележка.

Парашкев Забунов: Би тръбвало на такива нарушители, които амнистията засяга, да се зачете и онова време, което те са излежавали въ затвора.

Министър Добри Божилов: Разбира се.

Парашкев Забунов: Тръбва да се допълни текстът, като се каже, че на такива нарушители се зачита и времето, което те са излежавали въ затворит.

Министър Добри Божилов: Сегашната редакция изчерпва Вашата мисъл.

Иван Петров: Г-нъ министре! Защо полемизирате по тия въпроси?

Парашкев Забунов: По нататък, въ алинея пета на същия чл. 26 е казано, че за замъченият глоби не може да се изтърпява затвор повече отъ 3 години, обаче за какъвъ размер глоба колко време тръбва глобеният да лежи въ затвора, това не е посочено. И за да бъде изяснен текстът на тази алинея, би тръбвало да се категоризират различните глоби, като се определят за всеки размер глоба колко време тръбва да се лежи въ затвора. Иначе, аз, който ще бъда натоварен съ приложението на тази алинея отъ чл. 26, не ще знае какъ да я прилага, не ще знае, за какъвъ размер глоба колко време глобеният ще тръбва да лежи въ затвора.

Боян Василев: Въ наказателния закон нали има казано колко се лежи?

Парашкев Забунов: Въ наказателния закон се предвижда да се лежи единъ денъ за 25 л. А и кажете за големите глоби колко ще се лежи? 3 години ли? Особено по закона за митниците, както знаете, има наложени глоби за милиони лева.

Боян Василев: Ще се лежи максималното време, което предвижда наказателният закон.

Парашкев Забунов: По-нататък, въ чл. 28 от законопроекта се предвижда облекчение така също и за отъзи, на които е направено веднажъ опрощение по подадена молба до прощетарната комисия. Азъ смятамъ, че не е справедливо, следъ като веднажъ е дадено опрощение на единъ длъжникъ отъ прощетарната комисия, да му се даде и второ опрощение по този законъ, значи, да получи два пъти опрощение, а отъзи, които не са съумели да се възползватъ отъ това си право, или чиито молиби не са могли да минатъ презъ прощетарната комисия, да получатъ само едно намаление.

Иван Момчилев: Вие знаете много добре, че въ прощетарната комисия всичките заявления, които се отнасят до глоби, останали безъ разглеждане, защото се имаше предъ видъ, че ще бъдатъ предметъ на една амнистия. Защо приказвате такива работи?

Парашкев Забунов: Да, но законътъ за фискалната амнистия се наложи именно по тая причина, че до прощетарната комисия бѣха подадени повече отъ 10.000 молби и тя не бѣше въ състояние да ги разгледа всичките и на всички единъ молбоподател да даде съответно опрощение. Затова се прибѣгва до закона за фискалната амнистия. Това са мотивите и на вносителите на законопроекта.

По тая причина се внесе законопроектът. Загова азъ смѣтамъ, че не може на единъ длъжникъ да му се дава два пѣти опрощение.

Обаждаатъ се: Не се дава.

Парашкевъ Забуновъ: По-нататъкъ, въ алинея втора на чл. 30 отъ законопроекта се казва, че ако сѫ направени частични вноски относно нарушенията по закона за гербовия налогъ, ще се счита, че сѫ направени само срещу гербовия налогъ. По отношение на глобата не се правятъ облекчения. Следователно, ще трѣбва и тукъ да се направи известна корекция.

Заклучавамъ. По всички тия съображения, които изтънахъ, смѣтамъ, че този законопроектъ за фискална амнистия е навремененъ и е една необходимостъ, обаче той трѣбва да бѣде разширенъ, за да може да засегне всички случаи на наложени глоби по всички закони, които предвиждатъ глоби за разни нарушения или престѣпления. По тоя начинъ ще може да се даде правилно разрешение на въпроса за глобитѣ. Разбира се, азъ не мога да бѣда тѣсногрѣдъ и да искамъ, глобенитѣ български данъкоплатци, които сѫ манкирали, които сѫ заобикаляли законитѣ нарочно, които сѫ избѣгвали да декларирайтъ своитѣ доходи или нарочно сѫ правили престѣпления и нарушения по разнитѣ закони, да ги поставяме наравно съ ония, които поради своето невежество сѫ били отрупуни съ голѣми глоби, които трѣбва да плащатъ на държавата. (Ръкоплѣскания отъ лѣво)

Председателстващъ Георги Марковъ: Има думата народниятъ представителъ г-нъ Асенъ Мумджиевъ.

Асенъ Мумджиевъ: (Отъ трибуната) Г-да народни представители! Следъ обширнитѣ пояснения, които министърътъ на финанситѣ даде снощи предварително по законопроекта, който е предложилъ на разглеждане, считамъ, че можемъ да кажемъ, какво твърде малко бележки остана да бѣдатъ направени.

По тоя законопроектъ, особено отъ тая страна (Сочи въ лѣво), се направиха бележки, които се отнасяха повеѣето до конкретни случаи, съ подчертаното искане именно тѣ да бѣдатъ включени въ законопроекта.

Г-да народни представители! Задачата на единъ законъ е действително тая: да обхване колкото се може повече случаи, но това е ограничено отъ известни рамки. Законътъ може да обхване, може да се разпростре върху всички случаи, но той трѣбва да запази базата, върху която е построенъ. Иначе той ще изгуби връзката и ще излѣзе отъ предначертането, за което е билъ създаденъ.

Г-да народни представители! Ако ние се впуснемъ да разглеждаме отдѣлнитѣ случаи, бѣдете сигурни, че ще влѣземъ въ единъ страшенъ лабиринтъ, отъ който не бихме могли да излѣземъ. По-добре е отъ тая страна (Сочи въ лѣво) да бѣха казали съ две думи, че искатъ единъ сюжертъ, едно генерално изтриване на всички глоби и на всички задължения и къмъ държавата, и къмъ общинитѣ, и къмъ всички други публично-правни и юридически лица. Тогава, смѣтамъ, тѣхното поведение щѣше да бѣде повече въ хармония съ онова, което тѣ целѣха.

Отъ тази трибуна се изнесе, както много пѣти въ началото се е изнасяло, че имало милиони лева приходи укрити, които данъчната властъ не е могла да обхване. А бе, г-да, най-после трѣбва да сложимъ край на тая практика да се говори, така наизусть. Азъ моля ония отъ уважаемитѣ колеги, които често пѣти си служатъ съ този езикъ, които говорятъ за голѣми укрити приходи, да ги посочатъ конкретно, да ги кажатъ на г-нъ министъра на финанситѣ, да ги напишатъ, да ги видимъ кои сѫ, за да ликвидираме съ тия приказки.

Г-да народни представители! Отиде се дотамъ, че единъ отъ предложениитѣ ни препорѣча, ако сме искали да бѣдемъ последователни, не само да се задоволимъ съ опрощаването, но и да върнемъ изплатенитѣ суми на энѣзи, които сѫ били добри данъкоплатци и своевременно сѫ се отчели предъ държавното съкровище. Смѣтамъ, че тая рецепта, ако се приложи отъ самия този, който я предлага — г-нъ проф. Стояновъ, ако той е финансовъ министъръ — ще даде за резултатъ празна държавна каса. Въ това да бѣде сигуренъ.

Г-да народни представители! Още отъ началото искамъ да отбележа, че ние сме предъ една амнистия, която заслужено носи името „широка“. Това е най-широката амнистия, която ние помнимъ отъ десетки години. Съ тая амнистия се опрощаватъ глоби отъ най-разнообразно естество, глоби,

както каза снощи уважаемиятъ г-нъ министъръ на финанситѣ, наложени по 80 закони, въ размѣръ на 1.700.000.000 л., отнасящи се до 960.000 български граждани. Това е най-широката амнистия, която е дадена отъ освободението на България досега. Азъ направихъ справка въ нашата библиотека и се оказа, че тая фискална амнистия е 96-та по редъ. Въ България сѫ дадени надъ 30 политически амнистии досега. Тридесетъ и втората е оная, дадена презъ 1934 г. Ние имаме фискални амнистии 96. Една отъ най-широкитѣ амнистии е сегашната.

Г-да народни представители! И други правителства въ миналото си поставяха за задача да ликвидиратъ съ проблема за задължителността на народа къмъ фиска, като всички обещаваха широка амнистия; обаче, ние знаемъ, че много правителства завършиха само съ своитѣ обещания. Амнистията на блока презъ 1932 г. далечъ не може да бѣде сравнявана съ амнистията, която сега ни предлага г-нъ Божилковъ. Благодарение на обещанията, които представителитѣ на Блока даваха по време на изборитѣ за таква амнистия, тѣ спечелиха изборитѣ.

Г-да народни представители! Трѣбва да констатираме, че предъ насъ е единъ ясенъ законъ, който не си служи толкозъ съ изброяването на конкретнитѣ случаи, лимитивно и стриктно, а ги обобщава и по единъ ясенъ начинъ се отнася къмъ материята, която третира.

Г-да народни представители! Не бива да се спори върху необходимостта отъ фискална амнистия. Ние, които идемъ отъ долу, отъ народа, сме искали тая амнистия, ние работимъ за нея. Ние най-добре съзнаваме колко необходима е една такава амнистия. Преди всичко, трѣбва да ликвидираме съ голѣмата задължителностъ на населението къмъ фиска. Знаемъ, че голѣма частъ отъ българскитѣ граждани бѣха изложени на опасността да отидатъ въ затвора. При такова обедняване на народа, каквото ние наблюдаваме сега, една фискална амнистия, като днешната, е една социална мѣрка въ пълния смисълъ на думата необходима, за да можемъ да облекчимъ положението и да го нормализираме.

Г-да народни представители! Предъ насъ, обаче, е единъ фактъ отъ голѣмо значение, и азъ искамъ за нѣколко минути да спра вашето внимание върху него. Отъ мотивитѣ къмъ предложението ни законопроектъ вио ще видите, че той се отнася да единъ, бихъ казалъ, страшно голѣмъ брой български граждани — 960.000 нарушители. Като имате предвидъ, че въ България имаме 6 милиона население, отъ което половината сѫ мъже, а другата половина сѫ жени; като имате предвидъ, отъ друга страна, че глобитѣ се отнасятъ главно до мъжете, и по-конкретно до ония, които сѫ глави на домакинства, гражданитѣ надъ 21-годишна възраст; като имате предвидъ, отъ трета страна, че, споредъ последнитѣ статистически сведения, ние имаме земеделски стопанства 839.695, индустриални, занаятчийски и търговски 172.275, или всичко имаме къмъ 1 милионъ стопанства въ България, това значи, че на послѣдната скамейка като нарушители днесъ сѫ застанали почти всички здрави и дейни български граждани.

Еню Поповъ: Печална констатация.

Асенъ Мумджиевъ: Г-да народни представители! Нистина това е една печална констатация, и ние трѣбва да потърсимъ причинитѣ. Това е единъ знаменателенъ фактъ, който не бива да отминаваме мълкомъ, а трѣбва да го обяснимъ съ огледъ на нашата стопанска и политическа структура, да откриемъ причинитѣ, за да можемъ да почерпимъ известна поука и да се помъчимъ за въ бъдеще, наредъ съ облекченията, които даваме, да отстранимъ причинитѣ, които създаватъ това положение. У насъ амнистиятѣ сѫ една периодическа неминусема работа на всѣко правителство, и сѫмъ сигуренъ, че следъ 2-3 години ще се повдигне нова буря и пакъ ще има искане за нова амнистия.

Кои сѫ причинитѣ, които ни изправятъ предъ такова едно положение?

Г-да народни представители! Нашето фискално законодателство по нищо не се различава отъ фискалното законодателство въ чужбина. Разбира се, то има за обектъ да охранява интереситѣ на фиска — това е неговата задача. И то, преследвайки тая задача, не може да не предвижда известни санкции, известни наказания, известни глоби за ония, които биха дрѣзнали да нарушатъ фискалното законодателство и съ това да посегнатъ върху известенъ държавенъ интересъ. Искамъ да кажа, че и у насъ глобитѣ съществуватъ тѣй, както съществуватъ и на Западъ, въ най-модернитѣ страни.

Освенъ това, и нашето фискално законодателство е изградено върху началото, което съществува въ модернитѣ страни — че всѣки е длъженъ да знае законитѣ. Но трѣбва

да отбележим, че това начало далеч не допада до нравителни и условията, при които живее нашият гражданин. Не можем сериозно да поддържаме, че българският селянин е длъжен да знае тия 80 закони, които засяга този законопроект, да знае всички закони какви наказания предвиждат и да съобразява своята дейност с тях. От тук, г-да народни представители, аз искам да извлъка първата констатация, която се налага за случая: онова, което липсва в нашата фискална система, то е една дейност на предупреждаване, една дейност на данъчна просвета. И точно в това отношение напоследък се направи много. От 2-3-4 години насам нашите данъчни власти си служат с пресата и с всички други средства, за да пръснат данъчна просвета, да се просвети българският данъкоплатец и да се постави той в една ясна позиция спрямо интересите на фиска. Смятам, че в това отношение трябва да се работи, за да извлъчем полза.

Г-да народни представители! Част от причините за многото глоби се крият и в ония, които прилагат фискалните закони. Всички ние знаем, че фискалният закон, който се прилага от горския стражар или от акцизния агент, трябва да бъде прилаган така, че да запази интересите на фиска, но да не изпусне из предвид и легитимните интереси на гражданите. В това отношение се изнесоха твърде очебийни факти от тая трибуна, които аз не искам да приповетарям, обаче смятам за нужно само да отбележа факта, че се касае до една администрация, която и в миналото, и днес отчасти не стои на нужната висота. На българските граждани като че ли се гледа с предубеждение, че тй са родени нарушители. В това отношение също трябва да се почерпи поука, като се издигне престижът на нашата дребна администрация, в чиито ръце е оставено прилагането на фискалните закони.

Г-да народни представители! Има и друга една причина, която също така може да ни обясни тоя факт, че в България има 960.000 нарушители. Ние имаме една страшно сложна фискална система. Често пъти човекът с среден уровень не може да добие една правилна ориентация за онова, което е длъжен да направи по отношение на фиска, а камо ли гражданин, който стои под средния уровень, каквито са болявинството граждани в нашите села. Такъв е случаят с закона за гербовия налог. Това е един нещастен закон, един закон, който си служи с строго изброителен начин. В него са изброени всички случаи на облагане. Тоя закон не си служи с обобщителната система, за да бъде кратък, ясен и разбран. Това е закон, който в България има само един тълкувател в Министерството на финансите, и ако утре, не дай Боже, той напусне България или се помине, в България ще останем без човък, който да може да ни упъти как да тълкуваме и прилагаме закона за гербовия налог. Тоя го знаят всички ония, които са имали работа с този закон.

Г-да народни представители! Горедолу причините за много нарушители се крият, първо, в извънредно сложната система на фискалното законодателство у нас; второ, в ония, които го прилагат, а, най-после, трябва да признаем, в липсата на достатъчно съзнание у голъма част от българските граждани. Ние знаем, че на Запад има фискална система, която е по-експедитивна. Там в един кратък срок след извършване на нарушението нарушителят бива екскутиран; ако не може да плати, отива в затвора. У нас, обаче, благодарение на многобройните амнистии, давани така често от всички правителства, има едно съзнание в българските граждани, че рано или късно при нов режим, който ще дойде с помощта на недоволните, тй ще получат облекчение, което държавата е длъжна да им даде. Значи, тй имат шанс да получат облекчение, да отхвърлят глобата от гърба си. У нас тия чести амнистии доведоха до липса на съзнание у гражданите да бъдат изправни към фиска.

Г-да народни представители! Г-н министърът на финансите засега опрощаването задълженията на данъкоплатците по пръките данъци. Според моите пресметания, към 4-5 милиарда лева пръки данъци са опростени от 1931 г. до днес. Закони за опрощаване на пръки данъци сме имали в 1931, 1932, 1933 и 1937 г. Опростиха се и глоби и лихви за късно плащане. Понеже признаваме, че от 1930 г. у нас има едно общо спадане на цените, особено на земеделските произведения, което ни послужи като база да се заемем с изготвянето на един закон, по силата на който да облекчим положението на длъжниците към частните лица, смятам, че ще бъде справедливо, ако на същата тази база направим и едно процентно намаление на пръките данъци, които датират от преди

1931 г. Това ще улесни данъкоплатците и ще ги постави в положение да платят, защото цените размири не може да бъдат платени от данъкоплатците, които днес работят при една нова стопанска конюнктура. Смятам, че се касае повечето до несъбираеми вземания, че държавата има пред себе си в повечето случаи данъкоплатци-длъжници, които са в много тежко положение. Едно процентно намаление на техните задължения ще даде особено благоприятен резултат и за фиска.

Г-да народни представители! Повдигна се въпрос за неконстатираните до 1 януарий 1939 г. нарушения. За такива нарушения въпросът е разрешен много правилно в чл. 25. Опрощаването се дава при едно условие: до един месец от издаването на решението, постановлението или акта, с който е констатирано нарушението, да се изплати намаленият остатък. Това е една процедура, която не е спътана от никакъв срок. Ако бяхме предвидили един срок, например 1 ноември 1939 г., дотогава може би много от нарушенията нма да бъдат констатирани и данъкоплатците ще бъдат лишени от правото да се ползват от облекчението.

Г-да народни представители! Между исканията, които се направиха от страна на предеговорниците, бйше и това, настоящият законопроект да обхване и обезщетенията по закона за горите. Почти всички се изказаха в положителен смисъл — законопроектът да обхване и тй случаи. Г-да народни представители! Смятам, че това искане е умствено. Ще се постарая да се мотивирам. Преди всичко, г-да народни представители, обезщетенията по закона за горите имат един особен, специален характер. Тй имат често глобален характер. Така например, по чл. 153 от закона за горите, който се занимава с повредите, причинени от селския добитък в горите или горските пасища, обезщетенията не се констатира по емпиричен начин — чрез комисия на самото място да се констатира вредата, за да бъде тя обезщетена — а се констатира по презумтивен път. Казано е в закона, че се плаща отлъпно: за една овца 5 л., за една коза 20 л. и пр. Затова тй обезщетения имат често глобален характер, и ние ще събераме, ако третирате този закон еднакво с останалите фискални закони. Освен това, г-да народни представители, пред нас е дребният характер на тй нарушения. Въобще нарушенията по закона за горите имат дребен характер. От друга страна, тй са така да се изразя, най-невинните нарушения. Особено напоследък ние не виждаме нарушения от спекулативен характер, за търговски цели, не виждаме актове за 5.000, за 10.000 л. Ние имаме свършено дребни нарушения: отрязано дърво за поправка на колата или за поправка на плета, на оградата и пр. Така гласят сведенията, които имам от Самоковското лесничество. Там 95% от съставените актове са за под 1.000 л., даже най-голямото число актове са за под 200 л. Поради крайното си обединяване, горското население напоследък, тикано от причини от чисто стопански характер, е принудено често пъти да върши нарушения, но в много малък мащаб. Ние всички знаем, че опасност от опустошаване на горите днес нма, че горите у нас сега се пазят. Бирниците, обаче, от страх да не бъдат обвинени в бездействие, често пъти ходят по селата и вършат свършено незначителни, дребни екзекуции — за 20-50-100 л. Мене ми се струва, че в този случай фискът не печели, държавата само губи. Също не могат да бъдат оправдани действията на администрацията тогава, когато един бирник ще отиде да събира едно обезщетение от 30 или 40 л., да извършва екзекуция, опис и предварително изпълнение. Затова аз смятам, че ще бъде целесъобразно и разумно, ако предвидим, че обезщетенията по закона за горите до 500 л. се опрощават.

Най-после, г-да народни представители, ние застанахме да базата, че има нарушения, при които е влягана политика. Има актове, съставени от горски стражари преди избори, има актове, съставени на лица, които не са вършили нарушения, но които са били неудобни в някои времена. Щом като това е така, тогава законопроектът за фискалната амнистия трябва да засегне еднакво както глобите, така и обезщетенията. Аз смятам, че ще бъде най-целесъобразно да се предвиди в законопроекта, че обезщетенията до 500 л. се опрощават. Аз смятам, че това ще бъде една мърка на целесъобразност, която ще позволи да се очистят шкафовите на данъчните управления от един ненужен баласт, още повече, че се касае до вземания, които в голъмата си част са несъбираеми.

Г-да народни представители! Аз нма да изпълня добромия дълг като народен представител, ако от това място не изкажа и моята благодарност към г-н мини-

стра на финансите за отличната му инициатива да внесе настоящия законопроект. Отъ този законопроектъ ние можемъ да съдимъ за политиката на г-нъ министъра на финансите. Вижда се, че г-нъ Божиловъ не иска да гради своята финансова политика върху нещастieto на българския данъкоплатецъ, върху глобитъ, върху екзекуциитъ вършени отъ неговитъ бирници, (Ржкоплъскания отъ дѣсно и центъра) а иска да гради една реална финансова политика, която да се основава върху податнитъ сили на българския народъ. Азъ смятамъ, че тази фискална амнистия ще изиграе ролята си — че ще донесе очакваното омиротворяване и успокояване на най-отруденитъ слоеве на българския народъ. (Ржкоплъскания отъ дѣсно и центъра)

Дончо Узуновъ: Понеже се изказаха 8 души оратори, моля, да се прекратятъ дебатитъ.

Председателствуващъ Георги Марковъ: Има предложение да се прекратятъ дебатитъ, понеже сѣ се изказали 8 души оратори.

Който приематъ това предложение, моля, да вдигнатъ ржка. Мнозинство, Събранието приема.

Г-нъ министърътъ, който имъ възможностъ досега на няколко пжти да даде обяснения по законопроекта, декларира, че въ комисията ще направи обширно изложение по повдигнатитъ тукъ въпроси и затова сега нѣма да говори.

Ще положа на гласуване законопроекта.

Който приематъ на първо четене законопроекта за опрощаване на глоби, лихви и неиздѣлжения по фискални и други закони, моля, да вдигнатъ ржка. Мнозинство, Събранието приема.

Законопроектътъ се изпраща въ комисията.

Г-да народни представители! Точки втора и трета отъ дневния редъ бѣха отложени, докато комисиятъ бждатъ готови потѣхъ. Сега ви моля да се съгласите да разгледаме и тия точки отъ дневния редъ.

Минаваме къмъ точка втора отъ дневния редъ:

ВТОРО ЧЕТЕНЕ ЗАКОНОПРОЕКТА ЗА ИЗМѢНЕНИЕ НА ЧЛ. 64 ОТЪ НАРЕДБАТА-ЗАКОНЪ ЗА ПЕНСИИТЪ ЗА ИНВАЛИДНОСТЪ.

Г-да! Таблицитъ къмъ законопроекта сѣ съобразени съ приетото отъ комисията увеличение отъ 2.000.000 л. Моля да се съгласите да не се четатъ таблицитъ, защото, ако се четатъ, ще загубимъ много време.

Който сѣ съгласни съ това мое предложение, да не се четатъ таблицитъ, моля, да вдигнатъ ржка. Мнозинство, Събранието приема.

Има думата докладчикътъ г-нъ д-ръ Петко Балкански.

Докладчикъ д-ръ Петко Балкански: Г-да народни представители! Комисията реши да измѣни не само чл. 64 отъ наредбата-законъ за пенсиятъ за инвалидностъ, а и чл. 77 отъ сѣщия, затова, вѣсто параграфъ единственъ, имаме § 1 и § 2. (Чете)

„ЗАКОНЪ

за измѣнение на членове 64 и 77 отъ наредбата-законъ за пенсиятъ за инвалидностъ

(„Държавенъ вестникъ“ бр. 96 отъ 4 май 1938 г.)

§ 1. Таблицитъ за тримесечнитъ размѣри на военно-инвалиднитъ пенсии, предвидени въ чл. 64 отъ наредбата-законъ за пенсиятъ за инвалидностъ, се замѣняватъ отъ 1 априлъ 1939 г. съ следнитъ таблици:

ТАБЛИЦА I-ва

за тримесечнитъ размѣри на личнитъ военно-инвалидни пенсии

Ч л н ъ	Процентъ на изгубената работоспособностъ							
	30%	40%	50%	60%	70%	80%	90%	100%
	3/м.	3/м.	3/м.	3/м.	3/м.	3/м.	3/м.	3/м.
Редникъ и ефрейторъ	900	1200	2040	2810	3800	5200	6100	7300
Младши подофицеръ	960	1470	2340	3195	4250	5750	6950	8350
Ст. подофицеръ	1020	1560	2430	3315	4400	5950	7150	8650
Фелдфебелъ и юнкеръ	1080	1620	2535	3465	4600	6200	7350	9050
Младши и старши подофицери на щатна служба	1140	2100	2970	4095	5500	7200	8500	10650
Фелдф. на щат. служба	1200	2520	3340	4865	6600	8350	10200	12750
Офицерски кандидати и подпоручикъ	1500	3000	3900	5500	7000	9000	10600	13200
Поручикъ	1800	3100	4500	6150	7900	10150	12500	15550
Капитанъ	2000	3200	4850	6550	8750	11300	13400	16800
Майоръ	2100	3300	5100	7125	9485	12340	15000	18450
Подполковникъ	2205	3400	5125	7910	10595	13830	16400	20550
Полковникъ	2780	3990	6500	9960	13370	17430	20800	25920
Полков. бригаденъ	3330	4820	7040	12025	16140	21045	24985	31320
Генералъ	4050	5820	8500	14515	19485	25400	28730	32400

ТАБЛИЦА II-ра

за тримесечнитъ размѣри на наследственитъ военно-инвалидни пенсии

Ч л н ъ	Семейно положение							
	Сама вдовица	Вдовица съ			СИРАЦИ			Родители
		1 дете	Вдовица съ 2 деца	Вдовица съ 3 деца	(некржгли или кржгли)			
					1	2	3	
3/м.	3/м.	3/м.	3 м.	3/м.	3/м.	3/м.	3/м.	
Редникъ и ефрейторъ	900	1800	2400	3000	900	1800	2700	900
Младши подофицеръ	1000	1800	2600	3400	1000	2000	3000	1000
Старши подофицеръ	1100	2000	2900	3800	1100	2200	3300	1100
Фелдфебелъ и юнкеръ	1200	2200	3200	4200	1200	2400	3600	1200
Младши и старши подофицери на щатна служба	1300	2400	3500	4600	1300	2600	3900	1300
Фелдфебелъ на щат. служба	1400	2600	3800	5000	1400	2800	4200	1400
Офиц. канд. и подпоручикъ	2000	3200	4500	5900	2000	3200	4500	1900
Поручикъ	2400	3800	5000	6000	2400	3800	5000	2400
Капитанъ	3400	5000	6300	8000	3400	5000	6300	3400
Майоръ	3800	6000	7750	9600	3500	5050	7000	3500
Подполковникъ	4000	6625	8600	10750	3600	5100	7500	3600
Полковникъ	5100	8125	10750	13500	3700	5600	8250	4000
Полков. бригаденъ	5600	8960	11945	14930	3800	5970	8960	4075
Генералъ	6350	10100	13500	16850	3900	6750	10100	5100

Председателствуващъ Георги Марковъ: Който приематъ заглавието на законопроекта и § 1, заедно съ таблицитъ къмъ него, както сѣ приети отъ комисията, моля, да вдигнатъ ржка. Събранието единодушно приема.

Докладчикъ д-ръ Петко Балкански: (Чете)

„§ 2. Въ чл. 77 числото 4.200 се замѣнява съ числото 4.500.“
Въ чл. 77 отъ наредбата-законъ за пенсиятъ за инвалидностъ сега казва: (Чете) „... напълно слѣпнитъ сираци съ наследствена военно-инвалидна пенсия, получаваатъ помощъ по 4.200 л. тримесечно.“ Комисията увеличава тая помощъ, която се дава за водачъ на слѣпия, отъ 4.200 л. на 4.500 л. тримесечно.

Председателствуващъ Георги Марковъ: Който приематъ § 2, както се докладва отъ г-нъ докладчика, моля, да вдигнатъ ржка. Мнозинство, Събранието приема.

Пристъпваме къмъ точка трета отъ дневния редъ —

ВТОРО ЧЕТЕНЕ ЗАКОНОПРОЕКТА ЗА ИЗВѢНБЮДЖЕТЕНЪ (СВЪРХСМѢТЕНЪ) КРЕДИТЪ ОТЪ 25.000.000 Л. ЗА ИЗПЛАЩАНЕ СТОЙНОСТЪТА НА ОТЧУЖДЕНИТЪ ПОЛСКИ И ДРУГИ НЕДВИЖИМИ ИМОТИ, ПРИНАДЛЕЖАЩИ НА ЧАСТНИ ЛИЦА, ЗА НУЖДИТЪ НА ДЪРЖАВНОТО ЛЕТИЩЕ „СОФИЯ“, НАХОДЯЩИ СЕ ВЪ ЗЕМЛИЩЕТО НА ГОЛѢМА СОФИЯ, КРАЙ СЕЛАТА ВРАЖДЕБНА И СЛАТИНА.

Моля г-нъ докладчикъ да докладва законопроекта.

Докладчикъ д-ръ Петко Балкански: (Чете)

„ЗАКОНЪ

за извънбюджетенъ (свѣрхсметенъ) кредитъ отъ 25.000.000 л. за изплащане стойността на отчужденитъ полски и други недвижими имоти, принадлежащи на частни лица, за нуждитъ на държавното летище „София“, находящи се въ землището на Голѣма София, край селата Враждебна и Слатина.

Чл. 1. Разрешава се на министъра на войната извънбюджетенъ (свѣрхсметенъ) кредитъ отъ 25.000.000 л. за изплащане стойността на отчужденитъ полски и други недвижими имоти, принадлежащи на частни лица, за нуждитъ на държавното летище „София“, находящи се въ землището на Голѣма София, край селата Враждебна и Слатина.

Разходването на тоя кредитъ да се извърши до окончателното му изчерпване.

Председателствуващъ Георги Марковъ: Който приематъ заглавието на законопроекта и чл. 1 така, като се докладва, моля, да вдигнатъ ржка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчикъ д-ръ Петко Балкански: (Чете)

„Чл. 2. Разходитъ по настоящия извънбюджетенъ (свѣрхсметенъ) кредитъ да се покриватъ съ постъпленията отъ съ-

кровици свидетелства от 1939 г., които ще се издадат по настоящия закон, и съ икономията по редовния бюджет за 1939 бюджетна година и следващият бюджетни години.

Председателстващ Георги Марков: Който приемат чл. 2 така, както се докладва, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчик д-ръ Петко Балкански: (Чете)

„Чл. 3. Министерството на войната ще издава платежни заповеди по настоящия извънбюджетен (свръхсметен) кредит, срещу които ще се издават съкровищни свидетелства на притежателя, като остатъците по-малки от 1.000 л., ще се плащат в брой. Издадените платежни заповеди, след визирането им от Върховната сметна палата, ще се изпращат на Главната дирекция на държавните дългове за издаване по тях на съответните съкровищни свидетелства.“

Председателстващ Георги Марков: Който приемат чл. 3 така, както се докладва, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчик д-ръ Петко Балкански: (Чете)

„Чл. 4. Съкровищните свидетелства от 1939 г. ще се погасят в срок от 8 години и ще носят лихва 4% годишно, начина от 1 март 1939 г. Тях ще се състоят от отрязки по: 1.000 л., 5.000 л., 20.000 л. и 50.000 л.“

Председателстващ Георги Марков: Който приемат чл. 4 така, както се докладва, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчик д-ръ Петко Балкански: (Чете)

„Чл. 5. Лихвата по съкровищните свидетелства ще се изплаща в края на всяко шестмесечие срещу купони, прикрити към тях, с падежи 1 март и 1 септември всяка година. Падежът на първия купон е 1 септември 1939 г.“

Председателстващ Георги Марков: Който приемат чл. 5 така, както се докладва, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчик д-ръ Петко Балкански: (Чете)

„Чл. 6. Съкровищните свидетелства ще се погасят в определения в чл. 4 срок, с равни или окръглени в единици лева шестмесечни погашения от капитала, вписани в купоните отделно от сумата за лихвата.“

Председателстващ Георги Марков: Който приемат чл. 6 така, както се докладва, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчик д-ръ Петко Балкански: (Чете)

„Чл. 7. Лихвата на лихвените задължения ще се пресметта до 1 март 1939 г. Лихвата на безлихвените задължения ще почне да тече от деня на издаване платежната заповед, като изтеклите 4% лихви по съкровищните свидетелства за времето от 1 март 1939 г. до деня на издаването, на платежната заповед се приспадат от общото задължение.“

Председателстващ Георги Марков: Който приемат чл. 7 така, както се докладва, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчик д-ръ Петко Балкански: (Чете)

„Чл. 8. Необходимите кредити за изплащането на купоните, съдържащи погашения и лихви, както и за комисионна върху тях, ще се предвиждат ежегодно в бюджета на Главната дирекция на държавните дългове.“

Председателстващ Георги Марков: Който приемат чл. 8 така, както се докладва, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчик д-ръ Петко Балкански: (Чете)

„Чл. 9. Купоните с настъпил падеж ще се изплащат от Българската народна банка чрез задължение на съответните провизионни сметки за погашения и лихвите, срещу комисионна 1/8% върху тяхната стойност.“

Председателстващ Георги Марков: Който приемат чл. 9 така, както се докладва, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчик д-ръ Петко Балкански: (Чете)

„Чл. 10. Съкровищните свидетелства се освобождават от всякакви сегашни и бъдещи държавни и други данъци, такси, бории, гербови налог и др., а лихвите от тях — от данък за занятие и допълнителен данък върху общия доход, както и от всички други данъци и гербови налог, които биха се създали в бъдеще.“

Председателстващ Георги Марков: Който приемат чл. 10 така, както се докладва, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчик д-ръ Петко Балкански: (Чете)

„Чл. 11. Давностният срок на купоните, съдържащи лихва и погашение, изтича 5 години след тяхния падеж.“

Председателстващ Георги Марков: Който приемат чл. 11 така, както се докладва, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчик д-ръ Петко Балкански: (Чете)

„Чл. 12. Съкровищните свидетелства се приемат по номиналната им стойност, намалена с съответното погашение по купоните с настъпнал падеж, съгласно таблицата, напечатана на гърба на съкровищните свидетелства, за залог за участие в предприятия, за чиновнически гаранции и за гаранции за неотклонение по углавни дела.“

Председателстващ Георги Марков: Който приемат чл. 12 така, както се докладва, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

В комисията е приет нов чл. 13, който ще ви прочета извън, защото от тук по-добре се чува: (Чете)

„Чл. 13. Сключените от собствениците на отчуждените, които се засягат от настоящия закон, имоти, с техни пълномощници, посредници и други лица, под каква да е форма, устно или писмено, договори за възнаграждение за вложени труд или средства в връзка с отчуждението или оценката на имотите, са недействителни.“

„Адвокатите-пълномощници само, за които е реч в първата алинея на настоящия член, могат да искат от съда да им определи, ако са участвали в съдебно за целта производство, възнаграждение за труда, съгласно закона за адвокатите. Размърът на възнаграждението ще бъде такъв, какъвто се определя при липса на писмено между страните съглашение, като мърдавната норма ще бъде вложението от пълномощника труд, а не оценката на имота.“

Който приемат така прочетен нов чл. 13, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Законопроектът е приет на второ четене.

Г-да народни представители! Има няколко решения, които трябва отдавна стоят в дневния ред. Да приемем и тях сега.

Минаваме към следващата точка пета от дневния ред:

ОДОБРЕНИЕ ПРЕДЛОЖЕНИЕТО ЗА ОБЛАГАНЕ СЪ НАМАЛЕНО МИТО МАШИНИТЕ ИНСТАЛАЦИИ ЗА КЛАНИЦАТА НА ЯМБОЛСКАТА ГРАДСКА ОБЩИНА.

Моля секретаря г-н Узунов да прочете предложението.

Секретарь Дончо Узунов: (Чете)

„МОТИВИ“

към решението за облагане с намалено мито машините инсталации, съоръжения и други принадлежности, които Ямболската градска община е внесла през 1937 и 1938 г. през Столичната, Бургаската и Русенската митници, за облавяждане кланицата и хладилниците ѝ, построени от същата община.

Г-да народни представители! За стопанските нужди на Ямболската околия и за нуждите на износната търговия, Ямболската градска община била построила голяма модерна кланица, на стойност над 12.000.000 л., с шест хладилни помещения за охлаждане на месо, млечни произведения и пр.

За облавяждане на същата кланица с всичките ѝ поддължения, общината е внесла с транспорт през Столичната, Бургаската и Русенската митници необходимите машини инсталации, съоръжения и други принадлежности.

Тези машини и пр. са пропуснати от казаните митници на кредит, въз основа на наредба-закон за ликвидацията задълженията на общините към държавата, като кредитните сметки са изпратени в Главната дирекция на държавните дългове, за да събере сумите по тях.

Понеже финансовото положение на Ямболската община не било добро, тя била въ невъзможност да изплати въ едно непродължително време сумата, която дължи на държавата за мито и пр. за внесените машинни инсталации.

Предъ видъ на това, отъ една страна, а отъ друга предъ видъ на стопанскитъ ползи, които ще има населението съ използването на клиницата, съ писмото си № 14362 отъ 5 декември 1938 г. същата моли, щото всички машинни инсталации, съоръжения и други принадлежности, внесени за обзавеждане на клиницата и хладилницитъ ѝ, да се обложатъ съ намалено мито по ст. 512в/2 отъ тарифата на вноснитъ стоки — съ 8% върху стойността имъ.

Понеже нѣма законоположение, по силата на което да бѣде удовлетворена молбата на Ямболската община, а това може да стане само по законодателенъ редъ, моля ви, г-да народни представители, да разгледате и, ако одобрите, да приемете представеното ви за целта решение.

Гр. София, 18 февруарий 1939 г.

Министъръ на финанситъ: Д. Божиловъ

РЕШЕНИЕ

за облагане съ намалено мито машиннитъ инсталации, съоръжения и други принадлежности, които Ямболската градска община е внесла презъ 1937 и 1938 години презъ Столичната, Бургаската и Русенската митници, за обзавеждане на клиницата и хладилницитъ ѝ, построени отъ същата община.

Одобрява се:

1. Да се обложатъ по ст. 512в/2 отъ тарифата за митата на вноснитъ стоки съ 8% върху стойността имъ, машиннитъ инсталации, съоръжения и други принадлежности, които Ямболската градска община е внесла презъ 1937 и 1938 години презъ Столичната, Бургаската и Русенската митници, за обзавеждане на клиницата и хладилницитъ ѝ, които е построила въ гр. Ямболъ.

Председателстващъ Георги Марковъ: Които приематъ решението за облагане съ намаленото мито машиннитъ инсталации, съоръжения и други принадлежности, които Ямболската градска община е внесла презъ 1937 и 1938 години презъ Столичната, Бургаската и Русенската митници, за обзавеждане на клиницата и хладилницитъ ѝ, построени отъ същата община моля, да вдигнатъ рѣка. Мнозинство, Събранието приема.

Минаваме къмъ точка шеста отъ дневния редъ:

ОДОБРЕНИЕ ПРЕДЛОЖЕНИЕТО ЗА ОСВОБОЖДАВАНЕ БЕЗЪ МИТО 11.000 кгр. ВАКСИНА ЗА ДРУЖЕСТВО „СОЯ“ ВЪ СОФИЯ.

Моля г-нъ секретаря да прочете предложението.
Секретаръ Дончо Узуновъ: (Чете)

„МОТИВИ

къмъ решението за освобождаване отъ вносно мито и други данѣци и такси, включително и амбалажа, 11.000 (единадесетъ хиляди) килограма бруто ваксина съ специални грудковѣ бактерии, които ще се внесе презъ 1939 г. отъ „Соя“ — Българско акционерно дружество въ София, ул. „Аксаковъ“ № 5, за ваксиниране на 150.000 декара земна площъ, на която ще бѣде засѣта соя.

Г-да народни представители! Съ писмото си № 29 отъ 10 януарий 1939 г., препратено отъ Министерството на земедѣлието, акционерното дружество

„Соя“, отъ гр. София, ул. „Аксаковъ“ № 5, съобщава, че за успѣшното отглеждане на соята и за увеличение на зърнения ѝ добивъ, необходимо било почвата, на която ще се сѣе соя, да бѣде зарамена съ специални грудковѣ бактерии. Особено било необходимо да се ваксинира оная почва, на която досега не е била засѣвана соя.

Имайки предъ видъ ползата отъ такова ваксиниране, производителитъ на соя настоявали да имъ се даде такава ваксина, тъй като благодарение на нея не само добивътъ отъ соята се увеличавалъ, но и резултатитъ, които се получавали отъ следващитъ култури, особено по отношение на пшеницата, били отлични.

Поради тия именно причини акционерното дружество „Соя“ е внесло и презъ миналитъ години такава ваксина, която е била освободена отъ вноското мито и други данѣци и такси.

Предвидъ на гореизложеното, акционерното дружество „Соя“ моли да му се пропуснатъ въ страната и тази година безъ мито и други данѣци и такси 11.000 кгр. бруто ваксина съ специални грудковѣ бактерии за ваксиниране на 150.000 декара земна площъ, на която ще бѣде засѣта соя.

Горното като ви докладвамъ, г-да народни представители, моля ви да разгледате въпроса и, ако одобрите, да приемете представеното ви за целта решение.

Министъръ на финанситъ: Д. Божиловъ

РЕШЕНИЕ

за освобождаване отъ вносно мито и други данѣци и такси, включително и амбалажа, 11.000 кгр. бруто ваксина съ специални грудковѣ бактерии, които ще се внесе презъ 1939 г. отъ „Соя“, българско акционерно дружество въ София, ул. „Аксаковъ“ № 5.

„Освобождава се отъ мито и други данѣци и такси, включително и амбалажа, 11.000 кгр. бруто ваксина съ специални грудковѣ бактерии, налѣта въ 30.000 стѣкла, всѣко по 280 грама бруто, която ваксина ще бѣде внесена презъ 1939 г. отъ „Соя“, българско акционерно дружество въ София, ул. „Аксаковъ“ № 5, за ваксиниране на 150.000 декара земна площъ, на която ще бѣде засѣта соя.“

Председателстващъ Георги Марковъ: Има думата народниятъ представител г-нъ Димитъръ Кушевъ.

Димитъръ Кушевъ: (Отъ трибуната) Г-да народни представители! Не предполагамъ, че ще стигнемъ до тази точка отъ дневния редъ, и затова нѣмамъ при себе си документитъ, съ които искахъ да си послужа за по-голямъ увѣреніе въ това, което ще кажа за соята. Все пакъ съ нѣколко думи ще ви съобща по отношение засѣването ѝа соята у насъ работи, които сѣ действително интересни.

Въ 1934 г. се повдигна въпросъ отъ германски представители да се донесе у насъ соя и да се започне засѣването ѝ въ България, като следъ туй произведената соя се изнася въ Германия. Като посредникъ за засѣването на соята се ангажира една кооперация, наречена „Витаминоза“. Тая кооперация, която почива на принципа на кооперациитъ, е подобна, напр., на кооперация „Тракийски захаръ“, която сега купува фабриката въ Каллий, или прилича на кооперация „Селски трудъ“, която, както чухте отъ нѣкои г-да народни представители, закупува свини презъ последната година. Таква кооперация, безспорно, колкото и да съмъ за развитието на кооперативното дѣло, могатъ да служатъ само за посмѣшище на кооперации. Да остави това, обаче, и да мина на нашия въпросъ.

„Витаминоза“, за да организира цѣлата работа на I. G. Farbenindustrie, получи въ оновъ време безвъзвратно организационни сръдства 200.000 л. и други 200.000 л. съ задължение да ги върне следъ години. Министерството на земедѣлието, тогава ръководено отъ министъръ Муравиевъ, даде докладъ, че колкото и да е желателно соята да се въведе въ нашата страна като растение — непознато дотогава — което ще разнообрази културитъ у насъ и ще подпомогне селския стопанинъ, не може да се въведе сега, защото неговата обработка у насъ ще бѣде само въ полза на „Витаминоза“ и на ония, които идватъ да го разпространяватъ въ България по въ никой случай не е за въ полза на селския стопанинъ, защото се даваха за килограмъ соя 2-50 л., отъ които трѣбваше да се спаднатъ разноснитъ за инфунга, както се казва, или за бактеритъ, които се даваха и разносжитъ отъ товарната гара до Бургаското пристанище. Оставаха за производителъ, въ края на краищата, около 1-90 л. за килограмъ, когато въ същото време фасулътъ струваше 3-20 л. килограмътъ.

Г-да! Соята е бобово растение. Единъ декаръ засѣтъ съ соя дава 100 кгр. или 90, или 70, а даже и 50 кгр. При тая цена на соята тогава и при този добивъ отъ декаръ можете да си представите колко неизгодно се явяваше това ново растение за България. Ние, които ръководѣхме тогава Министерството на земедѣлието, не можехме да оправдаемъ по никой начинъ насърчението на една такава нова култура въ България. За очудване на всички, обаче, въпрѣки че Министерството на земедѣлието даде това мнение, подкрепено и съ доказателства, че не трѣбва да се допуска безмитниятъ вносъ на соевото семе, както и на тѣзи бактерии, на този квасъ, въ нашата страна, Министерскиятъ съветъ тогава реши соята да бѣде допустната, тъй като Народната банка ходатайствуваше, а имаше и много други заинтересувани. Отъ друга страна и германцитъ, чрезъ легацията си, настояваха да се въведе соята въ България.

Министъръ Добри Божиловъ: Българската народна банка не бѣше заинтересувана.

Димитъръ Кушевъ: Г-нъ Момчиловъ — позволете ми тая интимностъ, азъ говоря за 1934 г., когато ние, г-нъ Божиловъ, бѣхме подуправителъ въ банката — като управителъ на Народната банка идва при мене въ Министерството на земедѣлието тогава, когато азъ бѣхъ главенъ секретаръ — спомнямъ си това — и при г-нъ Муравиевъ да настоява на всѣка цена да стане това, понеже виждаше голямъ перспектива за българското земедѣлие. Ние не виждахме перспектива, първо, защото Народната банка даваше единъ

извънреден контингент за внос на германски стоки, срещу изнасянето на соя, което даваше 20-30% печалба за тия, които ще внасят стоките, и, второ, защото семото се внася, тъй да се каже, без всякаво мито. При тия условия, ние в Министерството на земеделието искаме да сложим едно ограничение: договорът, който ще се сключи между тия, които ще произведат соята, и тия, които ще я разпространяват в нашата държава, да бъде одобряван от Министерството на земеделието. Това, обаче, не се възприе.

Въ продължение на 4 години вече соята се произвежда в България. На първо време тя се заплащаше по 2-50 — 2.90 л. и стигна до 3.50 л., а най-после и до 4 л. килограмът. Аз нямам на ръка договорите, които се сключват днес между селяните и дружеството „Соя“, което разпространява у нас соята и я изнася от България, за да ви уверя с тия договори, че сега е дадена на производителя цена 4 л. Производителите се убедили, че нямат абсолютно никаква смътка да съят това растение, защото доходът от него е твърде малък. Тая година, при сушата, която имаше, едва се получиха по 35-50-70 кгр. на декаръ. По 3-50 л. килограмът, можете да си представите какъв доход дава тия на производителя, когато, ако той за себе земята си с фасул или царевица, ще има много по-добър доход.

Е добре, в настоящия момент се предлага на нас да допустим вноса на тия бактерии от Германия, които са много необходими. Приемам, че те са необходими, че те са свързани с производството на соята, понеже семените семена чрез тях добиват азот с въздуха, обогатяват почвата и така се увеличава производството на декаръ. Но когато българската държава ще дава облекчения, когато българската държава ще допусне да се внесат бактерии без всякаво мито у нас, когато българската държава, да кажем, в лицето на Народната банка, за да се извърши износът на соята, дава на износителя по клиринга възможност да използва 100% премията от 35% — ние можем да изнасяме тая соя в Англия и Анверс, където ще получим арбитражна валута. Когато правим тия облекчения, за да се изнася соята в Германия, и износителят има известни придобивки, аз съмтам, че ние сме задължени, а не че имаме право, договорите, които се сключват между производителите и дружество „Соя“ в България досега, а сега вече и с чешкото дружество, да бъдат проконтролирани от Министерството на земеделието.

Рашко Маджаров: Кой е представител на дружеството „Соя“? Кой е в това дружество?

Димитър Кушев: Германски представители са вътре — не се интересувам кои са. Преди това беше проф. Странски, а сега кой е не зная. — Сега в България се яви и конкуренцията. Чешки представители също започват да засяват в България соя чрез дружество „Задруга“ — популярните банки — и се явява едно състезание. Благодарение на това състезание цената на соята достигна вече до 4 л. килограмът.

Аз, обаче, гледам другояче на въпроса за соята. И тук именно искам да обърна вниманието на почитаемите г-да народни представители. Когато българската държава дава някои облекчения, когато българската държава позволява на насърчава развитието на един артикул с жертви от нейна страна, нейна дълг е да контролира по какъв начин се продава това производство от производителя и да одобрява договорите, които се сключват с производителя, като същевременно контролира продажбата, тегленето и т. н. на това земеделско производство.

Аз бих предложил към настоящето проекторешение да се включи същевременно, че Министерството на земеделието одобрява договорите, които се сключват за засяването на соята, за което е допустен внос на бактерии без мито. Министерството на земеделието не само има право да прави това, но то е и задължено да го прави. И туй негово задължение трябва да го подпомогнем с едно право, което ще му създадем сега с приемането на това проекторешение.

Иначе, ако на бързо приемаме подобни работи и оставаме да се разправят заинтересуваните посредници, които в повечето случаи пазят своите интереси, да не кажа тия на чужденците, лъвската част, онова, което се казва „голяма печалба“, която би трябвало да облекчи положението на селянина и да му даде заслужената цена, която това негово производство има на чуждестранните борси, ще отиде в чужди ръце, а не в тия на производителя.

И аз моля г-нъ министъра на финансите, а и вас, г-да народни представители, да се съгласите сега, при приемането на настоящето проекторешение на Министер-

ския съвет, да поставим в него една клауза в смисъл, че министърът на земеделието одобрява договорите, сключвани между производителите и дружествата, или за случая, само това дружество, което засява соята в България и ще я изнася. Значи, той да одобрява цените и условията, при които ще става продажбата на соята от производителя. Права това предложение.

Нъкой от лъво: Дай го писмено.

Димитър Кушев: Аз го казах. То е записано.

Председателстващ Георги Марков: Има думата г-нъ министърът на финансите.

Министър Добри Божилов: Г-да народни представители! Искам да кажа само няколко думи в отговор на казаното от г-нъ Кушев. Ние сме имали много искания да направим един монопол, както това е в Румъния, чрез който производителите да продава соята по определени цени, да няма право да я продава на други конкуренти. Аз съмтам, обаче, че монополите у нас не са популярни, от една страна, и от друга страна, не бива да ограничаваме селянина в стремението му да получава по-голяма цена. По тия съображения купуването на соята и нейното засяване е оставено на свободната преценка на селянина, който знае да си направи добре смътката, преди да сключи договор по тази или онази цена.

Колкото се отнася до безмитния внос на семото, аз съмтам, че не бива да дразним с един отказ, който ще се изтъква много зле от онези, които правят пропаганда за разширението на тая култура у нас. Въ всеки случай предоставям на г-да народните представители да одобрят или не одобрят това проекторешение. Аз бих дъжел само да кажа, че неодобрението му може да се счита като неприятелски акт, защото те са похарчили много пари, инвестирани са много средства, за освобождаването на семото от мито ние правим въпрос.

По отношение на това, дали получаваме свободни девизи или не, има да кажа, че въ края на краищата ние получаваме 30-40% свободни девизи. Не е сега моментът да обяснявам по какъв начин става това, въ какво се изразява и как, но ви заявявам, че ние получаваме до 30-40% от стойността на соята въ свободни девизи.

При тия разяснения, могат г-да народните представители да гласуват или да не гласуват проекторешението. (Ръкоплъскания от дясно и центъра)

Председателстващ Георги Марков: Ще положа на гласуване направеното предложение от г-нъ Кушев.

Димитър Кушев: Да го формулирам още веднаж.

Председателстващ Георги Марков: То се касае до това: министърът на земеделието да одобрява сключените договори между производителите и дружествата. Нали това искате, г-нъ Кушев?

Димитър Кушев: Да.

Председателстващ Георги Марков: Които са съгласни с това предложение на г-нъ Кушев, моля, да вдигнат ръка. Малцинство, Събранието не приема.

Които одобряват проекторешението за освобождаване от вносно мито и други данъци и такси, включително и амбалажа, 11.000 кгр. бруто ваксина с специални грудкови бактерии, които ще се внесе през 1939 г. от „Соя“, българско акционерно дружество въ София, ул. „Аксаков“ № 5, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Пристижваме към точка седма от дневния ред: — **ОДОБРЕНИЕ ПРЕДЛОЖЕНИЕТО ЗА ОСВОБОЖДАВАНЕ ОТ ВНОСНО МИТО И ДРУГИ ДАНЫЦИ И ТАКСИ ВНОСЕНИЯТ ПРЕЗЪ ЛОМСКАТА МИТНИЦА СЪ ВНОСНА ДЕКЛАРАЦИЯ № 4 ОТЪ 3 ЯНУАРИЙ 1939 Г. КАЗАНЪ ЗА ПАРНО ОТОПЛЕНИЕ, ЗАЕДНО СЪ ПРИНАДЛЕЖНОСТИТЕ МУ, ЗА НУЖДИТЕ НА ИТАЛИАНСКАТА ЛЕГАЦИЯ ВЪ СОФИЯ.**

Моля г-нъ секретаря да прочете предложението.

Секретарь Дончо Узунов: (Чете)

„МОТИВИ

към решението за освобождаване от вносно мито и други данъци и такси внесеният презъ Ломската митница съ вносна декларация № 4 отъ 3 януарий 1939 г. казанъ за парно отопление, заедно съ принадлежностите му, за нуждите на италианската легация въ гр. София.

Г-да народни представители! Съ вносна декларация № 4 отъ 3 януарий 1939 г. са внесени презъ Ломската мит-

ница за нуждите на Италианската легация въ гр. София 16 колета, 5932 кгр. съдържащи единъ казанъ, съ принадлежноститъ му, за парно отопление митата които възлизатъ на 40.900 л.

Въ закона за митницитъ няма положение, по силата на което да се пропуснатъ въ страната безъ мито и други данъци и такси казана и принадлежноститъ му, заради което се наложи смислитъ да бъдатъ пропуснати на кредитъ на легацията срещу кредитната смятка № 56 отъ 4 януарий 1939 г. на Ломската митница до освобождаването имъ отъ мито и пр. по законодателенъ редъ.

Горното като ви доказдвамъ, г-да народни представители, моля ви да разгледате и, ако одобрите да приемете представеното ви за целта решение.

Министъръ на финанситъ: **Добри Божиловъ**

РЕШЕНИЕ

за освобождаване отъ вносно мито и други данъци и такси внесенитъ презъ Ломската митница съ вносна декларация № 4 отъ 3 януарий 1939 г. казанъ за парно отопление, заедно съ принадлежноститъ му, за нуждите на Италианската легация въ София

Освобождава се отъ вносно мито и други данъци и такси внесенитъ презъ Ломската митница съ вносна декларация № 4 отъ 3 януарий 1939 г. казанъ за парно отопление, заедно съ принадлежноститъ му, всичко 5932 кгр, за нуждите на Италианската легация въ гр. София.

Председателстващъ Георги Марковъ: Които приематъ предложението за освобождаване отъ вносно мито и други данъци и такси внесенитъ презъ Ломската митница съ вносна декларация № 4 отъ 3 януарий 1939 г. казанъ за парно отопление, заедно съ принадлежноститъ му, за нуждите на Италианската легация въ София, както се прочете, моля, да вдигнатъ ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Пристъпваме къмъ точка осма отъ дневния редъ:
ОДОБРЕНИЕ ПРЕДЛОЖЕНИЕТО ЗА ПРИЕМАНЕ НА ДЪРЖАВНА СЛУЖБА ПО ВЕДОМСТВОТО НА МИНИСТЕРСТВОТО НА НАРОДНОТО ПРОСВЕЩЕНИЕ ЧУЖДЪ ПОДАНИКЪ.

Моля г-нъ секретаря да прочете предложението.

Секретаръ Дончо Узуновъ: (Чете)

„МОТИВИ

къмъ проекторешението за приемане на държавна служба по ведомството на Министерството на народното просвещение чуждъ поданикъ.

Г-да народни представители! Тъй като по нѣкои учебни дисциплини, изучавани въ Университета и въ нашитъ

срѣдни учебни заведения, за които се изискватъ специални теритически и практически познания, все още няма достатъченъ брой кандидати за преподаватели съ предвидени въ закона за народното просвещение образователенъ цензъ, налага се на Министерството на народното просвещение да назначава на свободнитъ мѣста лица — чужди поданици.

Поради това и съгласно последната алинея на чл. 5 отъ закона за държавнитъ служители, моля ви, г-да народни представители, да разгледате и приемете предложението за целта проекторешение.

Гр. София, 22 февруарий 1939 година.

Министъръ: **Б. Филовъ**

РЕШЕНИЕ

за приемане на държавна служба по ведомството на Министерството на народното просвещение чуждъ поданикъ

Разрешава се на Министерството на народното просвещение да приеме на държавна служба за три години Иванъ Ивановичъ Соломакинъ, русинъ, руски поданикъ, учител по руски езикъ при смѣсената гимназия въ гр. Луковитъ, съ една годишна служба въ България.

Приемането му да се счита отъ деня, когато е изтекълъ срокътъ на разрешението. Това разрешение има сила за единъ периодъ отъ три години. Ако, обаче, презъ течение на тѣзи 3 години за съответната длъжностъ се явятъ при равенъ цензъ кандидати български поданици, то предпочитание се дава на посленитъ.

Председателстващъ Георги Марковъ: Които приематъ предложението за приемане на държавна служба по ведомството на Министерството на народното просвещение чуждъ поданикъ, както се прочете, моля, да вдигнатъ ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Предлагамъ за идното заседание, което споредъ правилника, ще бѣде въ вторникъ, 7 мартъ т. г., следния дневенъ редъ:

1. Първо четене законопроекта за измѣнение и допълнение на членове 94 и 184 отъ закона за подобрене земеделското производство и облавяване полскитъ нивоти и

2. Одобрение предложението за одобрение решенията на прошекарната комисия, взети въ заседанията ѝ на 23 ноември, 2 и 15 декември 1938 г.

Които приматъ този дневенъ редъ, моля, да вдигнатъ ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Вдигамъ заседанието.

(Вдигнато въ 19 ч. 35 м.)

Подпредседателъ: **ГЕОРГИ МАРКОВЪ**

Секретари: { **МЕТОДИ ЯНЧУЛЕВЪ**
СТЕФАНЪ СТАТЕЛОВЪ

Началникъ на Стенографското отделение: **ДОНЧО ДУКОВЪ**